
ES labas prakses kodekss produktīvajiem
dzīvniekiem paredzēto barības maisījumu
marķēšanai

copa * **cogeca**
Eiropas lauksaimnieki   Eiropas lauksaimniecības
kooperatīvi

FEFAC

Versija 1.0

2011. gada novembris

Saturs

I Ievads	- 4 -
II Glosārijs	- 7 -
A. Juridiski saistošās definīcijas	- 7 -
B. Citas definīcijas	- 7 -
III Marķējumā norādāmo ziņu veidi	- 8 -
A. Par produktu sniegtā informācija, kas norādāma marķējumā (13., 15., 16., 17. un 22. pants)	- 8 -
1. Informācija, kas attiecas uz izsekojamību	- 8 -
2. Lietošanas pamācība	- 9 -
3. Barības maisījuma specifikācijas	- 10 -
B. Informācija, kas pieejama pēc pircēja pieprasījuma	- 15 -
1. Barības kvantitatīvā sastāva norādīšana (17. panta 2. punkta b) apakšpunkts)	- 15 -
2. Tādu barības piedevu norādīšana, uz kurām neattiecas obligātās prasības par marķēšanu (Regulas (EK) Nr. 767/2009 VI pielikuma 1. nodaļas 3. punkts)	- 15 -
IV Visbiežāk izmantoto marķējuma informācijas nesēju saraksts un īpatnības	- 16 -
A. Vispārējie principi	- 16 -
B. Marķējums	- 16 -
1. Marķējuma noformējums	- 16 -
2. Piemēri	- 16 -
C. Papildu dokumenti vai saziņas līdzekļi (uz papīra, internetā, pa tālruni...)	- 28 -
I pielikums. Apgalvojumu pārvaldība	- 29 -
II pielikums. Kopsavilkuma tabula par datiem, kas jānorāda marķējumā	- 42 -
III pielikums. Labākās prakses ieteikumi marķējuma salasāmībai	- 44 -
IV pielikums. Ieteikumi par saīsināto nosaukumu izmantošanu marķējumā, kurā iekļauta ar barības piedevām saistīta informācija	- 46 -

---

V pielikums. Norādījumi par pienākumu pēc pircēja pieprasījuma darīt zināmu informāciju par kvantitatīvo sastāvu ..... - 50 -

---

I Ievads

1. Konteksts

Eiropas Savienības jaunus noteikumus par barības laišanu tirgū un lietošanu (Regulu (EK) Nr. 767/2009, turpmāk "Regulu") piemēro kopš 2010. gada 1. septembra. Regulas 25. un 26. pantā ir runāts par labas prakses kodeksa izveidi produktīvajiem dzīvniekiem paredzēto barības maisījumu marķēšanai.

Eiropas Lopbarības maisījumu ražotāju federācija (*FEFAC*) un organizācija, kas pārstāv Eiropas lauksaimniekus un Eiropas lauksaimniecības kooperatīvus (*COPA-COGECA*), kopīgiem spēkiem ir izstrādājušas Labas prakses kodeksu produktīvajiem dzīvniekiem paredzēto barības maisījumu marķēšanai (turpmāk "prakses kodeksu").

Autori uzskata, ka, grupējot Regulā daudzās tiesību normas, kas attiecas uz dzīvnieku barības sastāvdaļu un barības maisījumu marķēšanu, ir panākts ievērojams progress, salīdzinot ar iepriekšējiem šīs jomas tiesību aktiem.

Šie jaunie noteikumi uzliek lielāku atbildību dzīvnieku barības tirgū iesaistītajiem dalībniekiem, un to mērķis ir modernizēt un saskaņot marķēšanas noteikumus un procedūras.

Autori uzskata, ka marķēšanas praksei un procedūrām jānodrošina šādi mērķi:

- jāsniedz lietderīga informācija un – pats galvenais – jāatvieglo produkta pareiza lietošana;
- jāspēj apmierināt pircēju un produktu lietotāju, tostarp lauksaimnieku, īpašās prasības;
- jābūt pietiekami elastīgai, lai veicinātu inovācijas un ražotāji varētu diferencēt savus produktus pircējiem konkurences tirgū.

Šī kopīgi izstrādātā prakses kodeksa mērķis ir izpildīt šo uzdevumu, vienlaikus nodrošinot atbilstību Regulas vispārīgajiem mērķiem un konkrētajiem noteikumiem.

Lai to panāktu, prakses kodeksā ir izmantotas Eiropas lopbarības nozarē tieši iesaistīto pārstāvju, kā arī barības maisījumu lietotāju un pircēju praktiskās zināšanas un pieredze. Prakses kodeksa mērķis ir pārstāvēt šo dažādo tirgus dalībnieku grupu intereses.

Tas ir izstrādāts saskaņā ar Regulas 26. pantā izklāstīto procedūru, tostarp pirms iesniegšanas izskatīšanai Eiropas Komisijā apspriests ar attiecīgajām ES dzīvnieku barības aprītē iesaistītajām organizācijām saskaņā ar Regulas 28. panta 2. punktā sīki izklāstīto konsultatīvo procedūru.

Prakses kodekss attiecas uz visiem barības maisījumu nozarē iesaistītajiem tirgus dalībniekiem, kas reģistrēti Eiropas Savienībā. Atsauces uz prakses kodeksu ir publicētas "Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī" (Nr. C..., ... lpp.).

Minētās organizācijas veiks jebkuras turpmākas izmaiņas šajā kodeksā (tehniskos pielāgojumus, pārskatīto identifikācijas numuru piešķiršanu piedevām pēc to atkārtotas izvērtēšanas) saskaņā ar to pašu Regulas 26. pantā izklāstīto procedūru.

---

2. Vispārīgie mērķi

Šī prakses kodeksa mērķis ir atvieglot produktīvajiem dzīvniekiem paredzēto Eiropas tirgū laisto lopbarības maisījumu (gan fasēto, gan nefasēto) marķēšanu un nodrošināt, ka marķējumā ir pienācīgi norādīta lauksaimniekiem būtiskā informācija.

a) Prakses kodeksā ir iekļauti praktiski padomi, lai ražotājiem atvieglotu barības maisījuma marķēšanu.

Šī tēma ir akcentēta prakses kodeksa beigu sadaļā, kur ir dažādi marķējuma paraugi – galīgo lēmumu par marķējumu, protams, pieņem barības ražotājs.

b) Prakses kodeksā ir sniegts skaidrojums par barības maisījumu marķēšanas regulas prasībām, tostarp par informācijas saturu un veidu, ko barības maisījuma ražotājam pienākas darīt zināmu pircējam. Tas īpaši attiecas uz informāciju, kas raksturo produkta sastāvu un kuru ražotājiem var nākties nodrošināt pēc pircēja pieprasījumu (sk. prakses kodeksa V pielikumu).

Kodeksā ir arī norādījumi par to marķējuma informāciju, kas attiecas uz izsekojamību un ļauj viegli identificēt produktu, tā piegādātāju un/vai ražotāju.

c) Šī prakses kodeksa mērķis ir sniegt lauksaimniekiem vajadzīgo informāciju, kas ļauj viņiem apzināti izvēlēties tos produktus, kuri vislabāk atbilst viņu vajadzībām.

Tāpēc autoru mērķis bija nodrošināt, lai jautājumam par informāciju, ko marķējumā iekļauj pēc izvēles, tiktu pievērsta īpaša uzmanība kā vienai no prioritārajām jomām marķējuma kvalitātes uzlabošanā.

Mēs uzskatām, ka ar šo jauno elementu (ko ieviesis ES likumdevējs un kas iekļauts Regulas 22. un 25. pantā) ir panākts liels progress.

Tirgus dalībniekiem ir ļoti svarīgi pilnībā izmantot iespējas, ko sniedz jaunie tiesību aktu noteikumi par izvēles informāciju marķējumā.

Viens no prakses kodeksa mērķiem ir sniegt skaidrojumu un praktiskus piemērus attiecībā uz tiem datiem, ko marķējumā var norādīt pēc izvēles, lai stimulētu tirgus dalībniekus sniegt papildu informāciju, ja viņi to vēlas.

Autori uzskata, ka tai vajadzētu būt informācijai par maisījuma uzturvērtību, kas nav prasīta tiesību aktos, piemēram, par enerģētisko vērtību, olbaltumvielu daudzumu, koppelnu saturu minerālbarībā, fosfora saturu papildbarībā un konkrētām piedevām.

d) Prakses kodeksa mērķis ir garantēt lauksaimniekiem pienācīgu informāciju un vienlaikus aizsargāt un saglabāt piegādātāju (privāto tirgotāju vai barības maisījumu ražotāju kooperatīvu) konkurētspēju, nodrošinot attiecīgo intelektuālā īpašuma tiesību aspektu ievērošanu. Šīs dažādās intereses ir atspoguļotas punktā par barības sastāvdaļu procentos izteikto daudzumu norādīšanu, ko var veikt pēc izvēles.

Prakses kodeksā ir arī papildu norādījumi par to, kā izprast un piemērot jauno tiesisko regulējumu attiecībā uz apgalvojumiem, kas minēti Regulas EK Nr. 767/2009 13. pantā, lai nodrošinātu, ka šādi apgalvojumi ir saprotami un ļauj pircējam barības maisījumu optimāli

---

izmantot. Plašāka informācija par apgalvojumu veidiem, to pamatotību, kā arī saraksts ar apgalvojumu piemēriem ir sniegts šī prakses kodeksa I pielikumā.

e) Visbeidzot mums šķiet, ka marķējuma veids un noformējums ir ļoti svarīgs, lai lauksaimniekiem informācija būtu pieejama skaidri saprotamā veidā.

Tāpēc ir doti marķējuma piemēri, kā minēts šī ievada 2. sadaļas a) apakšpunktā.

Marķējumam jāmainās līdz ar pārmaiņām tirgus komunikācijā, un šīs pārmaiņas jāatspoguļo, ņemot vērā tādas tehnoloģijas kā elektroniskie saziņas līdzekļi un internets.

3. Prakses kodeksa darbības joma

- Ciktāl tas attiecas uz barības maisījumu izmantošanu un laišanu tirgū, prakses kodeksā ir galvenokārt aplūkoti Regulā iekļautie noteikumi.

- Papildus tiem ražotājam ir jāievēro arī citas tiesību aktos noteiktās prasības, un arī lietotājam jābūt par tām informētam. Šajā tiesību aktu sarakstā, kurš nav pilnīgs, ietilpst Regula (EK) Nr. 178/2002 par pārtikas aprites tiesību aktu vispārīgajiem principiem un prasībām, Regula (EK) Nr. 1831/2003 par dzīvnieku ēdināšanā lietotām piedevām, Direktīva 2008/38/EK, ar ko izveido tādas dzīvnieku barības paredzēto lietojumu sarakstu, kas paredzēta īpašiem barošanas mērķiem, Regula (EK) Nr. 999/2001, ar ko paredz noteikumus dažu transmisīvo sūkļveida encefalopātiju profilaksei, kontrolei un apkarošanai, Regula (EK) Nr. 1069/2009 par dzīvnieku izcelsmes blakusproduktiem, kā arī Regulas (EK) Nr. 1829/2003 par ģenētiski modificētu pārtiku un barību un (EK) Nr. 1830/2003 par pārtikas un barības produktu, kas ražoti no ģenētiski modificētiem organismiem, marķēšanu un izsekojamību.

- Jāņem vērā, ka šis prakses kodekss neattiecas uz barības sastāvdaļām un barības maisījumiem, kas paredzēti lolojumdzīvniekiem, barības maisījumiem, kas paredzēti kažokzvēriem, barības piedevām vai barības piedevu premiksiem, jo šajos gadījumos jāievēro dažas specifiskākas prasības. Kodekss attiecas uz ārstniecisko barību, neskarot īpašās prasības par marķējumu, kas noteiktas Direktīvā 90/167/EEK par ārstniecisko barību un Regulā 889/2008 par bioloģisko lauksaimniecību.

II Glosārijs

A. Juridiski saistošās definīcijas

- "Barība (lopbarība)", "barības uzņēmums" un "laišana tirgū" ir definēta Regulas (EK) Nr. 178/2002 3. pantā.
- "Barības (lopbarības) piedeva", "premikss", "pārstrādes palīg līdzekļi" un "dienas deva" ir definēta Regulas (EK) Nr. 1831/2003 2. pantā.
- "Uzņēmums" un "kompetentā iestāde" ir definēta Regulas (EK) Nr. 183/2005 3. pantā.
- "Barības apritē iesaistīts uzņēmējs", "produktīvs dzīvnieks", "barības sastāvdaļas", "barības maisījums", "kompleksā barība", "papildbarība", "minerālbarība", "piena aizstājējbarība", "nesējs", "īpašs barošanas mērķis", "barība, kas paredzēta īpašiem barošanas mērķiem", "minimālais glabāšanas termiņš", "partija" vai "sērija", "marķēšana", "marķējums" un "noformējums" ir definēti Regulas (EK) Nr. 767/2009 3. panta 2. punktā.
- "Dzīvnieku suga" vai "dzīvnieku kategorija" ir definēta Komisijas Regulas (EK) Nr. 429/2008 IV pielikumā.

B. Citas definīcijas

- "**Apgalvojums**" ir jebkurš vēstījums vai noformējums, kas nav obligāts saskaņā ar Kopienas vai valsts tiesību aktiem, tostarp jebkuri attēli, grafisks vai simbolisks noformējums ar izteikumu, norādi vai netiešu norādi par kādas vielas klātbūtni vai neesamību barībā, tās īpašu uzturīpašību vai procesu, kas jebkuru no minētajiem faktoriem saista ar īpašu funkciju.
- "**Par marķējumu atbildīgā persona**" ir pirmais barības apritē iesaistītais uzņēmējs, kurš barību laiž tirgū, vai attiecīgā gadījumā tas barības apritē iesaistītais uzņēmējs, ar kura vārdu vai uzņēmuma nosaukumu barību laiž tirgū.

III Marķējumā norādāmo ziņu veidi

Skaidrībai un labākai attiecīgās informācijas uztverei šajā prakses kodeksa nodaļā ziņas, kas **obligāti norādāmas marķējumā**, ir sarkanā krāsā, turpretim ziņas, kuras **var norādīt pēc izvēles**, ir rakstītas ar zaļu. Īpašie marķēšanas noteikumi, kas attiecas uz **diētisko barību**, ir zilā krāsā.

A. Par produktu sniegtā informācija, kas norādāma marķējumā (13., 15., 16., 17. un 22. pants)

1. Informācija, kas attiecas uz izsekojamību

a) Produkta tirdzniecības nosaukums

- Par marķējumu atbildīgās personas lietotais tirdzniecības nosaukums nedrīkst maldināt par produkta īpašībām. Nosaukumu var arī papildināt ar unikālu identifikācijas numuru, kas nodrošina produktu izsekojamību un pareizu lietošanu.
- Produkta tirdzniecības nosaukums nedrīkst maldināt lietotāju par produkta paredzēto lietošanas mērķi un tā īpašībām, kā arī tajā vienmēr jāievēro vispārīgie principi (Regulas 11. pants), kā arī noteikumi par apgalvojumiem (Regulas 13. pants).

b) Barības maisījuma veids

- Barības maisījuma veidi ir attiecīgi "kompleksā barība" vai "papildbarība".
    - "Komplekso barību" attiecīgos gadījumos var apzīmēt kā "komplekso piena aizstājējbarību".
    - "Papildbarību" attiecīgos gadījumos var apzīmēt kā "minerālbarību" vai "komplekso piena aizstājējbarību".
  - Jānorāda tās dzīvnieku sugas vai kategorijas, kurām barības maisījums ir paredzēts.
- » "Diētiskās barības" gadījumā līdzās barības apzīmējumam jānorāda precizējošais apzīmējums "diētisks" (piemēram, diētiska kompleksā barība).

c) Par marķējumu atbildīgo barības apritē iesaistīto uzņēmēju nosaukums un adrese

- Persona, kas atbildīga par marķējumu, ir tas barības apritē iesaistītais uzņēmējs, kurš pirmais laidis barības maisījumu tirgū, vai attiecīgā gadījumā – tas barības apritē iesaistītais uzņēmējs, ar kura vārdu vai uzņēmuma nosaukumu barība ir laista tirgū. Ja barības maisījumu tirgū ir laidis mazumtirgotājs, marķējumā jānorāda šī mazumtirgotāja, kurš ir atbildīgs par marķējuma precizitāti, nosaukums un adrese. Šim tirgus dalībniekam jābūt reģistrētam Eiropas Savienībā.
- Tajos gadījumos, kad ražotājs nav par marķējumu atbildīgā persona, jānorāda šādas ziņas:
  - ražotāja vārds vai uzņēmuma nosaukums un adrese vai
  - ražotāja apstiprinājuma numurs vai identifikācijas numurs saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 183/2005 9., 23. vai 24. pantu; ja šāds numurs nav pieejams – identifikācijas numurs, ko piešķir pēc ražotāja vai barības apritē iesaistītā importētāja uzņēmuma pieprasījuma saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 183/2005 V pielikuma II nodaļu.

---

d) Par marķējumu atbildīgā barības uzņēmuma apstiprinājuma numurs

- Par marķējumu atbildīgās personas uzņēmuma apstiprinājuma numurs, kā minēts Regulas (EK) Nr. 183/2005 15. panta c) apakšpunktā un 17. panta 1. punkta c) apakšpunktā,.

e) Sērijas vai partijas atsauces numurs

- Sērijas vai partijas atsauces numurs atbilstoši uzņēmuma izsekojamības sistēmai.

f) Neto daudzums

- Kopējais daudzums, kas cieta produkta gadījumā izteikts masas mērvienībās un šķidrās konsistences produkta gadījumā – masas vai tilpuma mērvienībās.

2. Lietošanas pamācība

a) Vispārīgi norādījumi par pareizu un atbilstīgu lietošanu

- Visu veidu barības maisījumu marķējumā iekļauj arī vispārīgus norādījumus par pareizu un atbilstīgu lietošanu, norādot mērķi, kam barības maisījums paredzēts.
- Sniedz norādījumus par dzīvniekiem vai dzīvnieku kategorijām, kurām barības maisījumu izbarot aizliegts.
  - Ja barības maisījumā ir konkrētas piedevas, uz kurām attiecas juridiski saistoši norādījumi lēmumā par atļaujas izsniegšanu (piemēram, par kokcidiostatiem un varu), jāņem vērā tiesību akts, ar kuru šo barības piedevu ir atļauts izmantot; šo tiesību aktu var atrast ar dzīvnieku barības piedevu Kopienas reģistra starpniecību.
  - Ja barības maisījumā ir dzīvnieku izcelsmes barības sastāvdaļas, kuru izmantošanai ir noteikti ierobežojumi (piemēram, zivju milti, žāvētu asiņu milti vai asins produkti), lietošanas pamācībā jāmin šāds norādījums – "satur "dzīvnieku izcelsmes olbaltumvielas" – atgremotājdzīvniekiem neizbarot".
  - Ja barības maisījumā ir kokcidiostati un histomonostati, jāpievērš uzmanība pienākumam nodrošināt zāļu izdalīšanās periodu pirms kaušanas, kas norādīts tiesību aktā, ar kuru barības piedevu ir atļauts izmantot.
  - Ja barības maisījumā ir tāds barības piedevu daudzums (pievienotais daudzums), kura dēļ maksimālais līmenis, kas noteikts citām sugām, tiek pārsniegts (piemēram, A vitamīns teļiem paredzētajā piena aizstājējbarībā parasti pārsniedz maksimālo atļauto A vitamīna daudzumu citām sugām), vai tādas piedevas, kas citām sugām nav atļautas, tad marķējumā jānorāda "izmantot tikai mērķsugām".
- Ja papildbarībā esošās piedevas pārsniedz kompleksajā barībā noteikto maksimālo koncentrāciju, min papildbarības maksimālo
  - daudzumu gramos vai kilogramos vai tilpuma vienībās vienam dzīvniekam dienā, vai
  - dienas devas daudzumu procentos, vai
  - daudzumu uz kompleksās barības kilogramu vai procentuālo daudzumu kompleksajā barībā, lai nodrošinātu, ka tiek ievērots attiecīgais maksimāli pieļaujama barības piedevu daudzums dienas devā.

» Diētiskās barības barošanas mērķis un informācija par tās būtiskajām uzturīpašībām ir noteikta Komisijas Direktīvas 2008/38/EK 1. un 2. slejā.

» Diētiskās barības gadījumā norāda, ka "pirms lietošanas vai lietošanas laika pagarināšanas ieteicams konsultēties ar uztura speciālistu vai veterinārārstu", un min papildu ziņas, kas prasītas [Direktīvas 2008/38/EK](#) 6. slejā.

» [Diētiskās barības](#) gadījumā ieteicamais lietošanas ilgums, kas norādīts Direktīvas B daļas 5. slejā, parāda diapazonu, kurā parasti būtu sasniedzams barošanas mērķis. Ražotāji noteiktajās robežās var norādīt precīzāku lietošanas ilgumu .

b) Izlietošanas/derīguma termiņš

- Izlietošanas termiņu galvenokārt norāda mikrobioloģiski ātrbojīgiem produktiem. Apzīmējot termiņu ar cipariem, vispirms norāda dienu, kurai seko mēnesis un gads, un formātu marķējumā norāda šādi – "dd/mm/gg". Ja min ražošanas datumu, tad izlietošanas termiņu var norādīt šādi – "(laiks attiecīgi dienās vai mēnešos) pēc ražošanas datuma".

- Derīguma termiņu norāda tiem barības maisījumu veidiem, kas mikrobioloģiski nav ātrbojīgi. Apzīmējot termiņu ar cipariem, vispirms norāda mēnesi, kam seko gads, un formātu norāda marķējumā šādi – "mm/gg". Ja ir minēts ražošanas datums, tad derīguma termiņu var norādīt šādi – "(laiks attiecīgi dienās vai mēnešos) pēc ražošanas datuma".

- Ja ir vairāki derīguma termiņi, norāda tikai agrāko no tiem. Derīguma termiņu nosaka par marķējumu atbildīgā persona, ņemot vērā konkrētu barības maisījuma sastāvdaļu, piemēram, vitamīnu, ātrbojību.

- Ražošanas datums (diena, mēnesis un gads).

3. Barības maisījuma specifikācijas

a) Barības sastāvdaļu norādīšana

i) Vispārējie principi

- Visas barības maisījumā iekļautās barības sastāvdaļas jānorāda dilstošā secībā pēc to svara pievienošanas brīdī (maisījuma veidošanas princips). Barības sastāvdaļu saraksta virsraksts ir "Sastāvs", un tajā ir norādīts katras barības sastāvdaļas nosaukums.

- Ja barības maisījumā ir barības sastāvdaļa ar augstu mitruma saturu (kā tas ir šķidrās konsistences barības maisījumā), tad pēc pircēja pieprasījuma informāciju par barības maisījuma kvantitatīvo sastāvu var norādīt, pamatojoties uz sauso vielu daudzumiem.

- Barības ražotājiem dotā iespēja pēc izvēles norādīt visas barības maisījumā iekļautās sastāvdaļas to procentos izteiktajos daudzumos ir paredzēta tam, lai stimulētu barības ražotājus sniegt pircējiem papildu informāciju par produktu. Tāpēc ir ieteicams ievērot +/- 15 % diapazonu, lai garantētu pietiekamu zinātības aizsardzību, vienlaikus nodrošinot pircējiem vispusīgu un jēgpilnu informāciju par produktu.

- Ja marķējumā, jo īpaši barības maisījuma tirdzniecības nosaukumā, kādas barības sastāvdaļas ir izceltas ar vārdiem, attēliem vai grafiski, tad jānorāda izceltās barības sastāvdaļas nosaukums un procentos izteiktais svars. Šis marķēšanas noteikums, kas minēts Regulas 17. panta 2.punkta a) apakšpunktā, neattiecas konkrēti uz uzņēmumu logotipiem, kuros var būt attēlots kāds barības maisījums.

» Diētiskās barības gadījumā jānorāda tās barības sastāvdaļas, kas obligāti norādāmas saskaņā ar Direktīvas 2008/38/EK 4. sleju, minot iekļautās sastāvdaļas procentuālo daudzumu. Direktīvas pielikuma B daļas 4. slejā prasītās norādes ar piepildi "ja pievienots" ir obligātas, ja barības sastāvdaļa ir iekļauta vai tās daudzums palielināts īpašu barošanas mērķu panākšanai.

ii) Barības sastāvdaļu nosaukumi

- Ieteicams lietot tos barības sastāvdaļu nosaukumus, kuri uzskaitīti barības sastāvdaļu ES reģistrā, kas minēts Regulas (EK) Nr. 767/2009 24. pantā. **Tomēr Reģistrā norādīto barības sastāvdaļas nosaukumu drīkst izmantot tikai ar nosacījumu, ka ievēroti visi attiecīgie Reģistra noteikumi (apraksti).**

- Principā ir paredzēts, ka piegādātāja norādītais barības sastāvdaļas nosaukums atbilst Regulā izklāstītajiem marķēšanas principiem un barības maisījuma ražotājs var to izmantot sava barības maisījuma marķēšanai.

- Par marķējumu atbildīgā persona var izmantot arī tādu barības sastāvdaļas nosaukumu, kas ir atšķirīgs no barības sastāvdaļu ES reģistrā uzskaitītajiem nosaukumiem (piemēram, tirdzniecības nosaukumu). Skaidrības labad ieteicams to pievienot (iekavās) līdzās Reģistrā lietotajam nosaukumam.

- Jebkurā gadījumā personai, kas pirmo reizi laiž tirgū tādu barības maisījumu, kurš nav minēts ES reģistrā, par šo produktu jāpaziņo barības uzņēmumu nozares ES pārstāvjiem maisījuma turpmākai iekļaušanai interneta reģistrā saskaņā ar Regulas 24. panta 6. punktu. Tiklīdz barības aprītē iesaistītais uzņēmums, kas sniedzis paziņojumu, ir to ir apstiprinājis, barības sastāvdaļa būs atrodama publiskajā tīmekļa vietnē, kuru var atrast ar šādas saites starpniecību – www.feedmaterialsregister.eu.

- Neatkarīgi no tā, kuru iespēju par marķējumu atbildīgā persona ir izvēlējusies, tai jānodrošina, ka pircējs netiek maldināts un ir ievērota atbilstība vispārīgajiem marķēšanas principiem. Reģistrā neminētu barības sastāvdaļu gadījumā barības sastāvdaļas nosaukumā vajadzības gadījumā var atspoguļot izmantoto procesu.

- Ja barības maisījums satur vienu vai vairākas barības sastāvdaļas, kas ir ģenētiski modificētas (piemēram, ĢM soju), vai barības materiālus ar ģenētiski modificētu izcelsmi (piemēram, sojas miltus no ĢM sojas), barības sastāvdaļas ģenētiski modificēto izcelsmi min, ievērojot šādus principus:

- barības sastāvdaļām, kas daļēji vai pilnīgi sastāv no ĢMO, vārdiem "ģenētiski modificēts(-a) (organisma nosaukums)" vai "ĢM (organisma nosaukums)" jābūt vai nu iekavās tūlīt pēc barības sastāvdaļas specifiskā nosaukuma, vai zemsvītras piezīmē norādītā sastāva tiešā tuvumā. Neatkarīgi no tā, kuru no iespējām izmanto, atsaucei uz barības sastāvdaļas ĢM būtību jābūt tādā pašā fontā vai vismaz tik pat lieliem burtiem kā tiem, kas lietoti barības sastāvdaļu sarakstā.

- barības sastāvdaļām, kas iegūtas no ĢMO, vārdiem "ražots no ģenētiski modificēta(-as) (organisma nosaukums)" vai "ražots no ĢM (organisma nosaukums)" jābūt vai nu iekavās tūlīt pēc barības sastāvdaļas specifiskā nosaukuma, vai zemsvītras piezīmē norādītā sastāva tiešā tuvumā un tādā pašā fontā vai vismaz tik pat lieliem burtiem kā tiem, kas lietoti barības sastāvdaļu sarakstā.

- attiecīgā gadījumā marķējuma detalizācijai jāatbilst papildu prasībām, kas minētas individuālajā lēmumā par atļaujas izsniegšanu ĢM transformācijām, kuras saistītas ar barības

---

īpašībām (sastāvu, uzturvērtības īpašībām, paredzēto lietojumu), ietekmi uz noteiktas dzīvnieku sugas veselību, barības raksturojumiem vai īpašībām, kas var skart ētiskus vai reliģiskus apsvērumus (sk. Regulas (EK) Nr. 1829/2003 25. pantu). Individuālās atļaujas par GMO ir atrodamas, izmantojot šādu saiti–

http://ec.europa.eu/food/dyna/gm_register/index_en.cfm.

b) Barības piedevu norādīšana

- Barības piedevas jānorāda sadaļā "Piedevas", izmantojot vispiemērotāko daudzuma mērvienību, kas minēta atļaujā par piedevām. **Līdzās virsrakstam "Piedevas" ieteicams iekavās attiecīgi norādīt vārdu "kilogramā" vai "litrā"** .

- Nosaukums, pievienotais daudzums, identifikācijas numurs un funkcionālās grupas vai kategorijas nosaukums jānorāda šādām piedevām:

- piedevām, kurām maksimālā koncentrācija ir noteikta jebkurai konkrētajai mērķsugai; "mērķsuga" šeit apzīmē visas sugas, kurām drīkst izbarot barības maisījumu. Tas nozīmē, piemēram, ka piena govīm paredzēta barības maisījuma marķējumā jānorāda tikai tās barības piedevas, kam noteikta maksimālā piena govīm pieļaujamā koncentrācija. Var pievienot īpašu lietošanas pamācību, lai pasargātu no tā, ka konkrētai mērķsugai paredzētu barības maisījumu izbaro citai sugai, kura nav mērķsuga (sk. 2. sadaļas a) punktu par lietošanas pamācībām);

- zootehniskiem nolūkiem paredzētām piedevām un kokcidiostatiem un histomonostatiem;

- piedevām, kas ietilpst funkcionālajā grupā "urīnviela un tās atvasinājumi", barības maisījumu marķējuma sadaļā "Piedevas" jānorāda arī metionīna hidrosilanalogs (MHA) un tā kalcija sāls un izopropilesteris saskaņā ar īpašajiem marķēšanas noteikumiem tiesību aktā, ar kuru ir atļauta šo piedevu lietošana (Direktīva 93/26/EEK).

- Tiesību aktos nav noteikta īpaša secība, kurā barības piedevas uzskaitāmas. Jālieto tie barības piedevu nosaukumi, kas minēti attiecīgajā tiesību aktā, ar kuru ir atļauta piedevu izmantošana. Šos nosaukumus var atrast tiesību aktā, ar kuru barības piedevu ir ļauts lietot un kas pieejams ar barības piedevu Kopienas reģistra starpniecību.

- Funkcionālo grupu vai kategoriju nosaukumi ir tie, kas minēti Regulas (EK) Nr. 1831/2003 I pielikumā.

- Barības piedevu, funkcionālo grupu un kategoriju saīsinātos nosaukumus ieteicams lietot tad, kad tas atvieglo marķējuma lasīšanu. Tāpēc šī prakses kodeksa IV pielikumā ir tabula ar saīsinātajiem nosaukumiem.

- Vienā un tajā pašā kategorijā vai funkcionālajā grupā ietilpstošās barības piedevas jāmin kopā, lai kategorijas/funkcionālās grupas nosaukums būtu minēts tikai vienu reizi.

- Drīkst minēt dažu vai visu citu to piedevu nosaukumus, uz kuriem neattiecas marķēšanas obligātās prasības. Tādā gadījumā sadaļā "Piedevas" drīkst pilnīgi vai daļēji sniegt arī visu pārējo informāciju, kas prasīta par piedevām, kuras obligāti jānorāda marķējumā. Ja marķējumā kādu organoleptisko vai uzturfizioloģisko barības piedevu norāda pēc izvēles, jānorāda tās pievienotais daudzums. Smaržas un garšas pastiprinātājiem piedevu sarakstu var aizstāt ar vārdiem "smaržas un garšas pastiprinātāju maisījums", norādot pievienotā smaržas un garšas pastiprinātāju maisījuma kopējo daudzumu.

- Tad, ja barības piedeva marķējumā ir izcelta ar vārdiem, attēliem vai grafiski, jādara zināms barības piedevas nosaukums un pievienotais daudzums.

- Attiecībā uz mikroelementu maisījumiem ir jānorāda elementa, nevis pievienotā maisījuma daudzums (piemēram, pievienotais vara, nevis pievienotais vara sulfāta daudzums). Ja mikroelementu pievieno ar vairākiem maisījumiem, ieteicams minēt mikroelementa daudzumu, kas pievienots ar katra attiecīgā maisījuma starpniecību.

- Ja barības piedeva pieder vairāk nekā vienai funkcionālajai grupai, norāda to funkcionālo grupu vai kategoriju, kura atbilst piedevas galvenajai funkcijai attiecīgajā barības maisījumā.

- Ja barības piedeva ir ĢMO vai ražota no ĢMO saskaņā ar Regulu (EK) 1829/2003, vai arī satur ĢM izcelsmes nesēju, marķējuma detalizācijai jābūt tādai, kā iepriekš norādīts attiecībā uz barības sastāvdaļām.

c) Analītiskie komponenti

- Informācija par barības maisījuma uzturvērtību ir ļoti atšķirīga atkarībā no dzīvnieku sugas, un tā jādara zināma saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 767/2009 VI pielikuma 2. nodaļu. Ieteicams visu uzturvērtību kopumā minēt sadaļā "Analītiskie komponenti". Papildus šajā sadaļā jādara zināms mitruma sastāvs, ja tas pārsniedz šādu daudzumu:

- 5 % – minerālbarībā, kurā nav organisku vielu,
- 7 % – piena aizstājējbarībās un citos barības maisījumos, kuros piena saturs pārsniedz 40 %,
- 10 % – minerālbarībā, kurā ir organiskas vielas,
- 14 % – citos barības maisījumos.

- Sālsskābē nešķīstošo pelnu daudzums nedrīkst pārsniegt 2,2 % no sausnas. Tomēr 2,2 % līmeni drīkst pārsniegt, to attiecīgi norādot marķējumā, šādos gadījumos:

- barības maisījumos, kas satur atļautas minerālās saistvielas,
- minerālbarībā,
- barības maisījumos, kas satur vairāk nekā 50 % rīsu vai cukurbiešu blakusproduktu,
- barības maisījumos, kas paredzēti zivjraudzētavu zivīm un satur vairāk nekā 15 % zivju miltu.

» Diētiskās barības gadījumā jānorāda tie analītiskie komponenti, kas obligāti norādāmi saskaņā ar [Direktīvas 2008/38/EK](#) 4. sleju, minot kopējos procentos izteiktos daudzumus. Direktīvas pielikuma B daļas 4. slejā prasītās norādes ar piepildi "ja pievienots" ir obligātas, ja piedeva ir iekļauta vai tās daudzums palielināts īpašu barošanas mērķu panākšanai. Turklāt jāmin arī papildu analītisko komponentu daudzums, kas norādīts [Direktīvas 2008/38/EK](#) pielikuma 4. slejā.

- Ja norāda enerģētisko vērtību un/vai olbaltumvielu vērtību, šai norādei jābūt saskaņā ar EK metodi, ja tāda ir pieejama, vai ar attiecīgās dalībvalsts, kurā barību laiž tirgū, oficiālo metodi, ja tāda ir pieejama.

- Ja analītisko komponentu sadaļā norāda aminoskābes, vitamīnus un/vai mikroelementus, tad tos deklarē, norādot aminoskābju, vitamīnu vai elementa (piemēram, vara) kopējo daudzumu, ko uzglabāšanas laika beigās nodrošina barības sastāvdaļas un var noteikt ar oficiālu analītisko metodi, ja tāda ir pieejama. Piemēram, kopējā metionīna, kas deklarēts kā analītiskais komponents, daudzumā jāiekļauj daudzums, ko nodrošina barības sastāvdaļas un DL-metionīns, kuru izmanto kā barības piedevu, bet nav jāiekļauj metionīna hidroksilanalogs

---

(MHA) un tā kalcija sāls un izopropilesteris, jo oficiālā analītiskā metionīna noteikšanas metode nav derīga metionīna hidroksilanaloga noteikšanai (sk. Komisijas Regulas (EK) Nr. 152/2009 24. lappusi).

- Papildus enerģētiskajai un olbaltumvielu vērtībai aprēķinātos uztura komponentus (piemēram, sagremojamā/brīvā fosfora aprēķināto daudzumu), ja tos dara zināmus pēc savas izvēles, norāda saskaņā ar atzītām oficiālām valsts un/vai starptautiskām tabulām/metodoloģijām, atsaucoties uz tām. Citos gadījumos uzturvielas daudzuma aprēķināšanas vajadzībām jākonsultējas ar neatkarīgu zinātnieku, kam ir plaši atzīta pieredze dzīvnieku uztura jautājumos.

- Barības maisījumu ražotājs var sniegt informāciju par komponentu, kura daudzums nav vis noteikts ar parastajām ķīmijas metodēm, bet gan, apvienojot ķīmiju un fizioloģiskos faktorus. Šādu informāciju sniegt ir ļoti ieteicams, jo īpaši tad, ja obligātās norādes par konkrētiem komponentiem, kuru daudzums noteikts ar parastajām ķīmijas metodēm, nesniedz pareizu priekšstatu par barības maisījuma patieso vērtību. Tipisks piemērs ir metionīns, kuram kā analītiskam komponentam piemītošā vērtība ne vienmēr sniedz izsmeļošu informāciju par barības maisījuma patieso vērtību, īpaši tad, ja barības maisījumam ir pievienots MHA, kalcija sāls vai izopropilesteris, jo ar oficiālo analītisko metionīna noteikšanas metodi MHA nevar noteikt. Šajā gadījumā barības maisījuma ražotājam iesaka papildus deklarētajam metionīna kā analītiska komponenta daudzumam (t. i., dabiskais metionīns + pievienotais DL-metionīns) sadaļā "Analītiskie komponenti" deklarēt arī barības maisījuma "metionīna ekvivalentu" (saīsināti – metionīna ekv.), t. i., dabiskā metionīna + pievienotā DL-metionīna + pievienotā MHA metionīna ekvivalenta summu. MHA metionīna ekvivalenta vērtību aprēķina, izmantojot bioekvivalences koeficientu, ar kuru MHA novērtē salīdzinājumā ar metionīnu. Personai, kas ir atbildīga par marķējumu, lietotais bioekvivalences koeficients jāpamato saskaņā ar šī kodeksa I b pielikumā noteiktajiem principiem.¹ Atkāpjoties no šīs prasības, pamatojums nav vajadzīgs, ja bioekvivalences koeficients ir vērtību diapazonā, kas minēts Pastāvīgās pārtikas aprites un dzīvnieku veselības komitejas dzīvnieku uztura jautājumos [SCoCFAH-Animal Nutrition] 2010. gada decembra sanāksmes protokolā un apstiprināts ar šīs komitejas 2011. gada aprīļa sanāksmes protokolu (citāts "no 70 % līdz 77 %" citāta beigās).

- Citiem analītiskajiem komponentiem, kas darīti zināmi pēc izvēles, ir jābūt pircējiem nozīmīgiem un atzītiem barības maisījuma uzturvērtības rādītājiem. Pamatojumu var nodrošināt valsts tiesību akti, publiski pieejamā literatūra vai neatkarīgs zinātnieks ar plaši atzītu pieredzi dzīvnieku uztura jautājumos. Analītisko komponentu deklarētais daudzums jāpārbauda ar EK metodi, ja tāda ir pieejama, vai tās dalībvalsts, kurā barības maisījums ir laists tirgū, oficiālo metodi. Citos gadījumos vajadzīgs atzinums, ko sniedzis neatkarīgs zinātnieks ar plaši atzītu pieredzi analītisko metožu jomā. Analītisko komponentu pielaides ir noteiktas ...IV pielikumā. Barības piedevai noteikto pielaidi var piemērot arī vielas kopējam daudzumam, kas atrodas barībā dabiskā veidā vai ir tai pievienots. Uzturvērtības vai ekvivalentās vērtības aprēķinos izmantojamās pielaides nosaka, pamatojoties uz tām, kuras piemēro dažādiem analītiskajiem komponentiem un barības piedevām, kas ir uzturvērtības un ekvivalentās vērtības aprēķinu pamatā..

---

¹ Atsaucēm MHA bioekvivalences noteikšanai ērti izmantot pētījumus, tādus kā CVB 2003. gadā publicēto pētījumu par metionīna avotu relatīvo efektivitāti cūkām un mājputniem (Jansman et al., 2003. *Centraal Veevoederbureau* [Centrālais birojs mājlopu barošanas jautājumos], *The Netherlands, Documentation Report No. 29, 55 pp*).

---

d) Apgalvojumi

- Apgalvojums ir galvenais veids, kā informēt pircēju par barības maisījumu, nodrošinot optimālu un informētu izvēli un produkta lietošanu. Uzņēmuma reklamēšanu vai popularizēšanu, kurā nav tiešas atsauces uz produktu, neuzskata par apgalvojumu un šajā kodeksā neaplūko.
- Apgalvojumi par barības maisījumu var attiekties uz paša barības maisījuma konkrētajām īpašībām vai uz viena vai vairāku barības sastāvdaļu/barības piedevu klātbūtni vai to funkciju.
- Lietojot apgalvojumus, jāievēro vairāki pienākumi. Galvenie principi ir šādi:
  - paužot apgalvojumus, jāievēro konkrēti I pielikumā uzskaitīti pienākumi;
  - apgalvojumiem jābūt zinātniski pamatotiem;
  - par marķēšanu atbildīgā persona, kas minēta šī dokumenta III A sadaļas 1. punkta c) apakšpunktā, ir atbildīga par apgalvojumu patiesumu.
- Šī dokumenta I pielikumā ir sīki izklāstīti noteikumi par apgalvojumu būtību un prasībām, kas attiecas uz pamatojumu.

B. Informācija, kas pieejama pēc pircēja pieprasījuma

1. Barības kvantitatīvā sastāva norādīšana (17. panta 2. punkta b) apakšpunkts)

- Par marķējumu atbildīgā persona pircējam pēc pieprasījuma nodrošina informāciju par kvantitatīvo sastāvu +/- 15 % diapazonā no vērtības atbilstīgi barības sastāvam.
- Pienākums nodrošināt pircējam pilnīgāku informāciju neskar Direktīvas 2004/48/EK noteikumus par intelektuālā īpašuma tiesību ievērošanu. Jānorāda, ka šīs direktīvas – tiesību akta, kas nav tieši piemērojams dalībvalstīs, – dažādos noteikumus nevar vienādi interpretēt un izpildīt dalībvalstu līmenī.
- Norādījumi, kuros ir sīki izklāstīta papildu informācija par to, kā 17. panta 2. punkta b) apakšpunkta noteikumus īstenot praksē dalībvalstu līmenī, ir sniegti šī prakses kodeksa V pielikumā.

2. Tādu barības piedevu norādīšana, uz kurām neattiecas obligātās prasības par marķēšanu (Regulas (EK) Nr. 767/2009 VI pielikuma 1. nodaļas 3. punkts)

- Piedevām, kas nav minētas Regulas (EK) Nr. 767/2009 VI pielikuma I nodaļas 1. punktā, par marķēšanu atbildīgā persona pēc pieprasījuma dara pircējam zināmu to barības piedevu nosaukumu, identifikācijas numuru un funkcionālo grupu, uz kurām obligātās prasības par marķēšanu neattiecas. Paziņot daudzumu nav obligāti.
- Smaržas un garšas pastiprinātājiem piedevu sarakstu var aizstāt ar vārdiem "smaržas un garšas pastiprinātāju maisījums", norādot pievienotā smaržas un garšas pastiprinātāju maisījuma kopējo pievienoto daudzumu.

IV Visbiežāk izmantoto marķējuma informācijas nesēju saraksts un īpatnības

A. Vispārējie principi

- Visiem obligātajiem marķēšanas datiem ir jābūt skaidri redzamiem, salasāmiem un neizdzēšami norādītiem pamanāmā vietā uz iepakojuma, konteinera vai tam piestiprinātā marķējuma, pavaddokumentā (ja barības maisījumu piegādā nefasētā veidā) tās dalībvalsts vai reģiona oficiālajā valodā, kurā barību laiž tirgū, vai vismaz vienā no šīs dalībvalsts vai reģiona oficiālajām valodām. Norādījumi par to, kā nodrošināt marķējuma salasāmību, ir III pielikumā, kas pamatojas uz *CIAA* labākās prakses ieteikumiem pārtikas marķējuma izstrādei.
- Marķējumā jānorāda visa obligātā informācija. Ja pieņemts lēmums sniegt informāciju, kuru drīkst norādīt pēc izvēles, marķējumā var daļēji vai pilnīgi norādīt pēc izvēles sniegto informāciju ar nosacījumu, ka tā nepārblīvē marķējumu un informāciju var pārbaudīt, izmantojot EK metodi vai attiecīgās dalībvalsts oficiālo metodi tur, kur barības maisījumu laiž tirgū. Pretējā gadījumā ieteicams marķējumā nenorādīt tādu informāciju par barības maisījuma sastāvu, tā uzturvērtību un īpašajām funkcijām, kas nav obligāta.
- To informāciju, kas nav obligāta un marķējumā nav norādīta, vēlams apvienot uz viena un tā paša informācijas nesēja. Šādu papildu informāciju var sniegt pasūtījuma pieņemšanas vai nosūtīšanas laikā un darīt zināmu dažādos veidos, piemēram, uz papīra vai elektroniski.
- Kopsavilkuma tabula par datiem, kuriem jābūt vai kuri var būt marķējumā, ir atrodama II pielikumā.

B. Marķējums

1. Marķējuma noformējums

- Barības maisījuma marķējums jāpiestiprina pie barības maisījuma iesaiņojuma, ja maisījumu pārdod maisos. Ja barības maisījumu piegādā nefasētu, jābūt pavaddokumentiem, kuros ir visi obligātie marķēšanas dati, kas prasīti Regulā (EK) Nr. 767/2009 un citos attiecīgajos ES tiesību aktos.
- Lai garantētu, ka barības maisījuma pircējs marķējuma informāciju var izlasīt un viņam tā ir viegli uztverama, ieteicams izmantot tos virsrakstus un apakšvirsrakstus, kas vai nu ir obligāti, vai attiecīgā gadījumā pievienoti pēc izvēles.
- Ieteikumi par funkcionālo grupu saīsinātajiem nosaukumiem un piedevu nosaukumiem ir atrodami IV pielikumā.

2. Piemēri

---

1. a piemērs. Kompleksās barības marķējums (kurā nav pēc izvēles sniegtas informācijas)

The Bloggs Feed Company, Mill Lane, N pilsēta, N valsts, AA1 1ZZ

Bloggs Broiler Grower

Kompleksā barība izbarošanai 14 –24 dienu veciem augošiem cāļiem

ANALĪTISKIE KOMPONENTI

Kopproteīns	21 %	Metionīns	0,6 %
Kopšķiedra	3,5 %	Kalcijs	1,0 %
Kopelļas un tauki	8,5 %	Nātrijs	0,15 %
Koppelni	5,5 %	Fosfors	0,6 %
Lizīns	1,5 %		

SASTĀVS

Kvieši, lobītu sojas pupiņu milti (ražoti no ĢM sojas), grauzdētas sojas pupiņas, rapša sēklas, sojas eļļa (ražota no ĢM sojas), dikalcija fosfāts, kalcija karbonāts, nātrija bikarbonāts, nātrija hlorīds.

PIEDEVAS (DAUDZUMS VIENĀ KILOGRAMĀ)

Vitamīni

E672 A vitamīns – 12 500 SV; E671 D3 vitamīns – 2 500 SV

Mikroelementi (avots norādīts iekavās)

E1 dzelzs (dzelzs sulfāta monohidrāts) – 50 mg; E2 jods (bezūdens kalcija jodīds) – 2 mg; E3 kobalts (kobalta karbonāta monohidrāts) – 0,5 mg; E4 varš (vara sulfāta pentahidrāts) – 19 mg; E5 mangāns (mangāna oksīds) – 105 mg; E6 cinks (cinka oksīds) – 90 mg; E8 selēns (nātrija selenīts) – 0,2 mg

Greimošanas veicinātāji

E1618 endo-1,4-beta-ksilanāze – 560 TXU; 4a1600 3-fitāze – 500 FTU

Kokcidiostati

51772 narazīns

50 mg – nikarbazīns

50 mg (*Maxiban G160*)

LIETOŠANAS PAMĀCĪBA

Šo barību drīkst izbarot tikai augošiem cāļiem, kas nav jaunāki par 14 dienām. Izbarot tikai dzīvnieku mērķšugai.

Bīstama zirgu dzimtas dzīvniekiem.

Šī barība satur jonoforu – vienlaicīga lietošana ar noteiktām medicīniskām vielām (piemēram, tiamulīnu) var būt kontrindicēta.

Sērijas numurs – 987654

Neto svars – sk. pavadzīmi/fakturrēķinu

Derīga līdz – mm/gg

Uzņēmums Nr. α GB123456

1. b piemērs. Kompleksās barības marķējums (kurā ir minimāls pēc izvēles sniegtās informācijas daudzums)

The Bloggs Feed Company, Mill Lane, N pilsēta, N valsts, AA1 1ZZ

Produkta kods 4567

Bloggs Broiler Grower

Kompleksā barība izbarošanai 14 –24 dienu veciem augošiem cāļiem

ANALĪTISKIE KOMPONENTI

Kopproteīns	21 %	Metionīns	0,6 %
Kopšķiedra	3,5 %	Kalcijs	1,0 %
Kopeļļas un tauki	8,5 %	Nātrijs	0,15 %
Koppelni	5,5 %	Fosfors	0,6 %
Lizīns	1,5 %	Enerģētiskā vērtība (EK formula)	13,00 MJ/kg

SASTĀVS

Kvieši, lobītu sojas pupiņu milti (ražoti no ĢM sojas), grauzdētas sojas (pupiņas), rapša sēklas, sojas eļļa (ražota no ĢM sojas), dikalcija fosfāts, kalcijs karbonāts, nātrija bikarbonāts, nātrija hlorīds.

PIEDEVAS (DAUDZUMS VIENĀ KILOGRAMĀ)

Vitamīni

E672 A vitamīns – 12 500 SV; E671 D3 vitamīns – 2 500 SV

Mikroelementi (avots norādīts iekavās)

E1 dzelzs (dzelzs sulfāta monohidrāts) – 50 mg; E2 jods (bezūdens kalcijs jodīds) – 2 mg; E3 kobalts (kobalta karbonāta monohidrāts) – 0,5 mg; E4 varš (vara sulfāta pentahidrāts) – 19 mg; E5 mangāns (mangāna oksīds) – 105 mg; E6 cinks (cinka oksīds) – 90 mg; E8 selēns (nātrija selenīts) – 0,2 mg

Greimošanas veicinātāji

E1618 endo-1,4-beta-ksilanzāze – 560 TXU; 4a1600 3-fitāze – 500 FTU

Kokcidostati

E776 salinomycinātrijs (*Sacox* 120 mikrogranulās) – 70 mg

LIETOŠANAS PAMĀCĪBA

Šo barību drīkst izbarot tikai augošiem cāļiem, kas nav jaunāki par 14 dienām. Izbarot tikai dzīvnieku mērķusgai.

Izbarošana jāpārtrauc vismaz vienu dienu pirms kaušanas.

Bīstama zirgu dzimtas dzīvniekiem.

Šī barība satur jonoforu – vienlaicīga lietošana ar noteiktām medicīniskām vielām (piemēram, tiamulīnu) var būt kontrindicēta.

Sērijas numurs – 987654

Neto svars – sk. pavadzīmi/fakturrēķinu

Derīga līdz – mm/gg

Uzņēmums Nr. α GB123456

---

2. a piemērs. Papildu minerālbarības marķējums (kurā ir minimāls pēc izvēles sniegtās informācijas daudzums)

Bloggs Ltd., Mill Lane, N pilsēta, N valsts, AA1 1ZZ

Produkta kods 3579   *Bloggs Dairy Mineral*

Papildu minerālbarība piena govīm laktācijas periodā

ANALĪTISKIE KOMPONENTI

Kalcijs	8,0 %
Nātrijs	8,0 %
Fosfors	6,0 %
Magnijs	8,0 %

SASTĀVS

Dikalcijs fosfāts, kalcijs karbonāts, nātrija hlorīds, magnija oksīds, cukurniedru melase.

PIEDEVAS (DAUDZUMS VIENĀ KILOGRAMĀ)

Vitamīni

E672 A vitamīns – 500 000 SV; E671 D3 vitamīns – 100 000 SV

Mikroelementi (avots norādīts iekavās)

E2 jods (bezūdens kalcijs jodīds) – 250 mg; E3 kobalts (kobalta karbonāta monohidrāts) – 60 mg; E4 varš (vara sulfāta pentahidrāts) – 2 000 mg; E4 varš (aminoskābju vara helāta hidrāts) – 500 mg; E5 mangāns (mangāna oksīds) – 2 000 mg; E6 cinks (cinka oksīds) – 4 000 mg; E6 cinks (aminoskābju cinka helāta hidrāts) – 1 000 mg; E8 selēns (nātrija selenīts) – 20 mg; 3b8.11 selēns (inaktivēta, ar selēnu bagātināta rauga bioloģiskā forma) – 10 mg

LIETOŠANAS PAMĀCĪBA

Izbarot 100 – 150 g vienam mājlopam dienā vai kā norādīts dienas devas formulā, kas iekļauta jauktajā dienas devā.

Nedrīkst izbarot aitām.

Sērijas numurs – 876543

Neto svars – 25 kg

Derīga līdz – mm/gg

Uzņēmums Nr. α GB123456

---

2. b piemērs. Papildu minerālbarības marķējums (kurā ir pēc izvēles sniegta papildu informācija)

The Bloggs Ltd., Mill Lane, N pilsēta, N valsts, AA1 1ZZ

Produkta kods 3579

Bloggs Dairy Mineral

Papildu minerālbarība piena govīm laktācijas periodā

ANALĪTISKIE KOMPONENTI

Kalcijs	18,0 %
Nātrijs	8,0 %
Fosfors	6,0 %
Magnijs	8,0 %
Hlorīds	12,0 %
Pelni	87,0 %

SASTĀVS

Dikalcija fosfāts, kalcijs karbonāts, nātrija hlorīds, magnija oksīds, cukurniedru melase.

PIEDEVAS (DAUDZUMS VIENĀ KILOGRAMĀ)

Vitamīni

E672 A vitamīns – 500 000 SV; E671 D3 vitamīns – 100 000 SV; 3a700 E vitamīns – 2 000 mg

Mikroelementi (avots norādīts iekavās)

E2 jods (bezūdens kalcijs jodīds) – 250 mg; E3 kobalts (kobalta karbonāta monohidrāts) – 60 mg; E4 varš (vara sulfāta pentahidrāts) – 2 000 mg; E4 varš (aminoskābju vara helāta hidrāts) – 500 mg; E5 mangāns (mangāna oksīds) – 2 000 mg; E6 cinks (cinka oksīds) – 4 000 mg; E6 cinks (aminoskābju cinka helāta hidrāts) – 1 000 mg; E8 selēns (nātrija selenīts) – 20 mg; 3b8.11 selēns (inaktivēta, ar selēnu bagātināta rauga bioloģiskā forma) – 10 mg

LIETOŠANAS PAMĀCĪBA

Izbarot 100 – 150 g vienam mājlopam dienā vai kā norādīts dienas devas formulā, kas iekļauta jauktajā dienas devā.

Nedrīkst izbarot aitām.

Sērijas numurs – 876543

Neto svars – 25 kg

Derīga līdz – mm/gg

Uzņēmums Nr. α GB123456

---

3. a piemērs. Papildbarības marķējums (kurā ir minimāls pēc izvēles sniegtās informācijas daudzums)

Bloggs Ltd., Mill Lane, N pilsēta, N valsts, AA1 1ZZ

Produkta kods 7654   ***Bloggs Dairy 18***

Papildbarība piena govīm laktācijas periodā

ANALĪTISKIE KOMPONENTI

Kopproteīns	18 %
Kopšķiedra	7,5 %
Kopeļļas un tauki	5,5 %
Koppelni	8,0 %
Nātrijs	0,4 %
Magnijs	0,5 %

SASTĀVS

Kvieši, mieži, destilācijas tumšie graudi, kviešu lopbarība, rapšu milti, palmu kodolu rauši, kaltētas cukurbiešu masas melase, lobītu sojas pupiņu milti (ražoti no ĢM sojas), saulespuķu sēkļu milti, cukurniedru melase, kalcijs karbonāts, sojas eļļa (ražota no ĢM sojas), nātrija hlorīds, magnija oksīds.

PIEDEVAS (DAUDZUMS VIENĀ KILOGRAMĀ)

Vitamīni

E672 A vitamīns – 8 000 SV; E671 D3 vitamīns – 2 000 SV

Mikroelementi (avots norādīts iekavās)

E2 jods (bezūdens kalcijs jodīds) – 5 mg; E3 kobalts (kobalta karbonāta monohidrāts) – 1 mg; E4 varš (vara sulfāta pentahidrāts) – 40 mg; E5 mangāns (mangāna oksīds) – 50 mg; E6 cinks (cinka oksīds) – 100 mg; E8 selēns (nātrija selenīts) – 0,5 mg.

LIETOŠANAS PAMĀCĪBA

Izbaro kopā ar lopbarību ne vairāk kā 70 % apmērā no uzņemtās saunas.
Nedrīkst izbarot aitām.

Sērijas numurs – 765432
Tīrais svars – sk. pavadzīmi/fakturrēķinu

Derīga līdz – mm/gg
Uzņēmums Nr. α GB123456

---

3. b piemērs. Papildbarības marķējums (kurā ir pēc izvēles sniegta papildu informācija)

Bloggs Ltd., Mill Lane, N pilsēta, N valsts, AA1 1ZZ

Produkta kods 7654   ***Bloggs Dairy 18***

Papildbarība piena govīm laktācijas periodā

ANALĪTISKIE KOMPONENTI

Kopproteīns	18 %
Kopšķiedra	7,5 %
Kopeļļas un tauki	5,5 %
Koppelni	8,0 %
Nātrijs	0,4 %
Magnijs	0,5 %
Varš	55 mg/kg
Selēns	0,55 mg/kg
E vitamīns	50 mg/kg

SASTĀVS

Kvieši, mieži, destilācijas tumšie graudi, kviešu lopbarība, rapšu milti, palmu kodolu rauši, kaltētas cukurbiešu masas melase, lobītu sojas pupiņu milti (ražoti no ĢM sojas), saulespuķu sēkļu milti, cukurniedru melase, kalcija karbonāts, sojas eļļa (ražota no ĢM sojas), nātrija hlorīds, magnija oksīds.

PIEDEVAS (DAUDZUMS VIENĀ KILOGRAMĀ)

Vitamīni

E672 A vitamīns – 8 000 SV; E671 D3 vitamīns – 2 000 SV; 3a700 E vitamīns – 40 mg

Mikroelementi (avots norādīts iekavās)

E2 jods (bezūdens kalcija jodīds) – 5 mg; E3 kobalts (kobalta karbonāta monohidrāts) – 1 mg; E4 varš (vara sulfāta pentahidrāts) – 40 mg; E5 mangāns (mangāna oksīds) – 50 mg; E6 cinks (cinka oksīds) – 100 mg; E8 selēns (nātrija selenīts) – 0,5 mg.

LIETOŠANAS PAMĀCĪBA

Izbarot kopā ar lopbarību ne vairāk kā 70 % apmērā no uzņemtās saunas.
Nedrīkst izbarot aitām.

Sērijas numurs – 765432
Neto svars – sk. pavadzīmi/fakturrēķinu

Derīga līdz – mm/gg
Uzņēmums Nr. α GB123456

4. piemērs. Kompleksās barības marķējums (kurā ir pēc izvēles sniegta papildu informācija)

The Bloggs Feed Company, Mill Lane, N pilsēta, N valsts, AA1 1ZZ

Produkta kods 8642

Bloggs Maize-rich Laying Hen

Kompleksā barība izbarošanai dējējvistām

ANALĪTISKIE KOMPONENTI

Kopproteīns	17 %	Lizīns	0,85 %
Kopšķiedra	3,5 %	Metionīns	0,34 %
Kopēļļas un tauki	4,5 %	Metionīna ekv.,	0,45 %
Koppelni	12,5 %	Kalcijs	4,0 %
E vitamīns	20 mg/kg	Nātrijs	0,15 %
Varš	20 mg/kg	Fosfors	0,5 %
Energētiskā vērtība (EK formula)	11,50 MJ/kg		

SASTĀVS

Kukurūza (40 %), kvieši, lobītu sojas pupiņu milti (ražoti no ĢM sojas), saulespuķu sēklu milti, kviešu barība, kalcija karbonāts, sojas eļļa (ražota no ĢM sojas), dikalcija fosfāts, nātrija hlorīds, nātrija bikarbonāts.

PIEDEVAS (DAUDZUMS VIENĀ KILOGRAMĀ)

Vitamīni

E672 A vitamīns – 8 000 SV; E671 D3 vitamīns – 3 000 SV;

3a700 E vitamīns – 10 mg; tiamīna mononitrāts (B 1 vitamīns) – 1 mg; riboflavīns (B 2 vitamīns) – 3 mg; piridoksīna hidrohlorīds (B 6 vitamīns) – 1 mg; ciānkobalamīns (B 12 vitamīns) – 10 mg; pantotēnskābe – 6 mg; nikotīnskābe – 15 mg; folijskābe – 1 mg; holīna hlorīds – 50 mg.

Mikroelementi (avots norādīts iekavās)

E1 dzelzs (dzelzs sulfāta monohidrāts) – 30 mg; E2 jods (bezūdens kalcija jodīds) – 1 mg; E4 varš (vara sulfāta pentahidrāts) – 5 mg; E5 mangāns (mangāna oksīds) – 90 mg; E6 cinks (cinka oksīds) – 60 mg; E8 selēns (nātrija selenīts) – 0,2 mg.

Aminoskābes

3.1.6. metionīna hidroksilanalogs – 1 500 mg (ne mazāk kā 65 % monomēra un 85 % no kopējā skābju daudzuma)

Gremošanas veicinātāji

E1602 endo-1,4-beta-ksilanāze – 2 080 V; endo-1,4-beta-glikanāze – 640 V;

Endo1,3(4)-beta-glikanāze – 1 440 V; 4a1600 3-fitāze – 400 FTU

Krāsvielas

E161b luteīns un E161h zeaksantīns – 2 mg; E161 i citranaksantīns – 3 mg

LIETOŠANAS PAMĀCĪBA

Šo barību drīkst izbarot tikai dējējvistām.

Izmantot tikai dzīvnieku mērķsupai.

Sērijas numurs – 654321
Neto svars – sk. pavadzīmi/fakturrēķinu

Derīga līdz – mm/gg
Uzņēmums Nr. α GB123456

5. a piemērs. Kompleksās barības marķējums ar apgalvojumu (kurā ir minimāls pēc izvēles sniegtās informācijas daudzums)

The Bloggs Feed Company, Mill Lane, N pilsēta, N valsts, AA1 1ZZ

Produkta kods 2468

Bloggs Pig Grower

Kompleksā barība izbarošanai 5 – 12 nedēļu vecām augošām cūkām augšanas un barības izmantošanas uzlabošanai ar spēcīgu antibakteriālu iedarbību

ANALĪTISKIE KOMPONENTI

Kopproteīns	19 %	Metionīns	0,35 %
Kopšķiedra	4,0 %	Metionīna ekvivalents	0,50 %
Kopeļļas un tauki	5,0 %	Kalcijs	0,7 %
Koppelni	5,5 %	Nātrijs	0,17 %
Lizīns	1,4 %	Fosfors	0,5 %

SASTĀVS

Kvieši, lobītu sojas pupiņu milti (ražoti no ĢM sojas), grauzdētas sojas pupiņas, kviešu barība, mieži, miltu un mīklas izstrādājumi, rapšu milti, cukurniedru melase, kalcija karbonāts, sojas eļļa (ražota no ĢM sojas), dikalcija fosfāts, nātrija hlorīds.

PIEDEVAS (DAUDZUMS VIENĀ KILOGRAMĀ)

Vitamīni

E672 A vitamīns – 10 000 SV; E671 D3 vitamīns – 2 000 SV

Mikroelementi (avots norādīts iekavās)

E1 dzelzs (dzelzs sulfāta monohidrāts) – 100 mg; E2 jods (bezūdens kalcija jodīds) – 1 mg; E4 varš (vara sulfāta pentahidrāts) – 160 mg; E5 mangāns (mangāna oksīds) – 40 mg; E6 cinks (cinka oksīds) – 100 mg; E8 selēns (nātrija selenīts) – 0,3 mg.

Aminoskābes

3.1.6. metionīna hidroksilanalogs – 2 000 mg (ne mazāk kā 65 % monomēra un 85 % no kopējā skābju daudzuma)

Greimošanas veicinātāji

E1632 3-fitāze – 1 000 PPU

Citas zootehniskiem nolūkiem paredzētas piedevas

4d800 kālija diformiāts (*Formi*^{TM} *LHS*) – 12 000 mg

LIETOŠANAS PAMĀCĪBA

Barību drīkst izbarot tikai augošām cūkām, kas nav vecākas par 12 nedēļām.

Izmantot tikai dzīvnieku mērķsupai.

Sērijas numurs – 543210

Neto svars – sk. pavadzīmi/fakturrēķinu

Derīga līdz – mm/gg

Uzņēmums Nr. α GB123456

5.b piemērs. Kompleksās barības marķējums ar apgalvojumu (kurā ir minimāls pēc izvēles sniegtās informācijas daudzums un piedevu kategorijas)

The Bloggs Feed Company, Mill Lane, N pilsēta, N valsts, AA1 1ZZ

Produkta kods 2468

Bloggs Pig Grower

Kompleksā barība izbarošanai 5 – 12 nedēļu vecām augošām cūkām augšanas un barības izmantošanas uzlabošanai ar spēcīgu antibakteriālu iedarbību

ANALĪTISKIE KOMPONENTI

Kopproteīns	19 %	Metionīns	0,35 %
Kopšķiedra	4,0 %	Metionīna ekvivalents	0,50 %
Kopeļļas un tauki	5,0 %	Kalcijs	0,7 %
Koppelni,	5,5 %	Nātrijs	0,17 %
Lizīns	1,4 %	Fosfors	0,5 %

SASTĀVS

Kvieši, lobītu sojas pupiņu milti (ražoti no ĢM sojas), grauzdētas sojas pupiņas, kviešu barība, mieži, miltu un mīklas izstrādājumi, rapšu milti, cukurniedru melase, kalcijs karbonāts, sojas eļļa (ražota no ĢM sojas), dikalcija fosfāts, nātrija hlorīds.

PIEDEVAS (DAUDZUMS VIENĀ KILOGRAMĀ)

Uzturfizioloģiskās piedevas

E672 A vitamīns – 10 000 SV; E671 D3 vitamīns – 2 000 SV;

E1 dzelzs (dzelzs sulfāta monohidrāts) – 100 mg; E2 jods (bezūdens kalcijs jodāts) – 1 mg;

E4 varš (vara sulfāta pentahidrāts) – 160 mg; E5 mangāns (mangāna oksīds) – 40 mg; E6

cinks (cinka oksīds) – 100 mg; E8 selēns (nātrija selenīts) – 0,3 mg;

3.1.6. Metionīna hidroksilanalogs – 2 000 mg (ne mazāk kā 65 % monomēra un ne mazāk kā 85 % no kopējo skābju daudzuma)

Zootehniskās piedevas

E 1632 3-fitāze – 1 000 PPU;

4d800 kālija diformiāts (*Formi LHS*) – 12 000 mg

LIETOŠANAS PAMĀCĪBA

Barību drīkst izbarot tikai augošām cūkām, kas nav vecākas par 12 nedēļām.

Izmantot tikai dzīvnieku mērķusgai.

Partijas numurs – 543210

Neto svars – sk. pavadzīmi/fakturrēķinu

Derīga līdz – mm/gg

Uzņēmuma Nr. – α GB123456

---

6. piemērs. Diētiskās papildbarības marķējums (kurā ir minimāls pēc izvēles sniegtās informācijas daudzums)

Bloggs Ltd., Mill Lane, N pilsēta, N valsts, AA1 1ZZ

Produkta kods 4567 *Bloggs Dairy Cow Precalver*

Diētiska papildbarība izbarošanai govīm cietstāvēšanas periodā pirms atnešanās piena triekas riska mazināšanai

ANALĪTISKIE KOMPONENTI

Kopproteīns	24 %
Kopšķiedra	9 %
Kopeļļas un tauki	4 %
Koppelni	10 %
Kalcijs	0,4 %
Fosfors	0,8 %
Magnijs	1,2 %
Nātrijs	0,5 %

SASTĀVS

Kviešu barība, rapšu milti, kvieši, kaltētas cukurbiešu masas melase, lobītu sojas pupiņu milti (ražoti no ĢM sojas), saulespuķu sēkļu milti, cukurniedru melase, kalcijs karbonāts, sojas eļļa (ražota no ĢM sojas), magnija oksīds, nātrija hlorīds, dikalcija fosfāts.

PIEDEVAS (DAUDZUMS VIENĀ KILOGRAMĀ)

Vitamīni

E672 A vitamīns – 25 000 SV; D3 E671 vitamīns – 8 000 SV; 3a700 E vitamīns – 500 mg

Mikroelementi (avots norādīts iekavās)

E2 jods (bezūdens kalcijs jodīds) – 8 mg; E3 kobalts (kobalta karbonāta monohidrāts) – 1 mg; E4 varš (vara sulfāta pentahidrāts) – 100 mg; E5 mangāns (mangāna oksīds) – 150 mg; E6 cinks (cinka oksīds) – 300 mg; E8 selēns (nātrija selenīts) – 1,5 mg.

LIETOŠANAS PAMĀCĪBA

Barība sagatavota tā, lai tajā būtu mazs kalcijs daudzums. Izbarot piena govīm 1 – 4 nedēļas pirms atnešanās 2 – 3 kg dienā vienam mājlopam, ierobežojot zaļbarības daudzumu (6 kg sausnas dienā) un ļaujot ēst svaigus salmus *ad libitum*.

Pārtraukt izbarošanu pēc atnešanās.

Nedrīkst izbarot aitām.

Pirms barības lietošanas vai lietošanas ilguma pagarināšanas konsultēties ar uztura speciālistu vai veterinārārstu.

Sērijas numurs – 987654

Neto svars – 25kg

Derīga līdz – mm/gg

Uzņēmums Nr. α GB123456

C. Papildu dokumenti vai saziņas līdzekļi (uz papīra, internetā, pa tālruni...)

Lai nodrošinātu papildu informāciju/padomu barības maisījuma lietotājam un sniegtu pircēja pieprasīto informāciju, kā noteikts Regulas (EK) Nr. 767/2009 17. panta 2. b punktā un IV pielikuma 1. nodaļas 3. punktā, var izmantot papildu dokumentus un saziņas līdzekļus.

I PIELIKUMS. APGALVOJUMU PĀRVALDĪBA

I A pielikums. Norādījumi par Regulas (EK) Nr. 767/2009 13. panta īstenošanu attiecībā uz apgalvojumiem

Šajā kodeksa pielikumā ir par marķējumu atbildīgajai personai paredzēti norādījumi par apgalvojumu formulēšanu un noformēšanu.

Šī pielikuma ievaddaļā ir īsi raksturoti apgalvojumi, lai barības aprītē iesaistītos uzņēmumus, pircējus un iestādes informētu par pamatnostādņēm un sniegtu tām palīdzību. Šī pielikuma turpmākajās sadaļās ir sniegti sīki papildu norādījumi par attiecīgajiem apgalvojumu formulēšanas un noformēšanas aspektiem.

1. Pamata nosacījumi apgalvojuma izmantošanai

Apgalvojumus drīkst izmantot, ja ir ievēroti šādi nosacījumi:

- apgalvojums ir objektīvs;
- kompetentās iestādes var apgalvojumu pārbaudīt;
- apgalvojums ir saprotams barības maisījuma lietotājam;
- apgalvojumu var pamatot (sīkāk I B pielikumā);
- apgalvojums nav maldinošs;
- apgalvojums nav aizliegts (sīkāk I A pielikuma 3. sadaļā).

2. Īss apgalvojuma apraksts

Apgalvojumus par barības maisījumu var attiecināt uz paša barības maisījuma īpašajām pazīmēm, tostarp šādām barības maisījuma īpašībām:

- barības maisījuma izskatu/apstrādi;
- barības maisījuma sastāvu (barības piedevu(-ām) vai barības sastāvdaļu(-ām), vai to kombināciju), tostarp attiecīgajos gadījumos konkrēto procesu, kam barības piedeva(-as) vai barības sastāvdaļa(-as) bijusi pakļauta;
- barības maisījuma uztura un/vai analītiskajām īpašībām;
- barības maisījuma funkciju.

Pašā apgalvojumā var būt norāde uz barības maisījuma uzturīpašībām un/vai funkcijām, kā arī ietekmi uz dzīvnieku veselības un ražības rādītājiem, dzīvnieku izcelsmes produktu kvalitāti un ganāmpulka apsaimniekošanu, ja vien apgalvojumu var pamatot saskaņā ar I B pielikumā norādītajiem kritērijiem un tas nav pretrunā šādam ierobežojumam:

barības maisījumu marķējumā nav apgalvojuma, kurā minēts, ka šis barības maisījums novērsīs, ārstēs vai izārstēs slimības, izņemot par kokcidiostatiem un histomonostatiem, kā atļauts saskaņā ar Regulu (EK) Nr. 1831/2003; šis punkts tomēr neattiecas uz apgalvojumiem par nesabalansētu uzturu, ar noteikumu, ka ar to nav saistīts kāds patoloģisks simptoms.

Apgalvojumus par funkcijām, kas uzskaitītas barības piedevām veltītajā Regulā (EK) Nr. 1831/2003, var attiecināt uz barības maisījumu tad, ja barības maisījumam attiecīgā funkcija piemīt neatkarīgi no tā, vai šī funkcija ir saistīta ar atļautas barības piedevas

---

klātbūtni šīs funkcijas veikšanai, kādu barības maisījuma sastāvdaļu vai pašu barības maisījumu.

Apgalvojumus par vielu, uz kuru nav piešķirta atļauja izmantošanai par barības piedevu, bet kura dabiskā veidā atrodas barības maisījumā, var attiecināt arī uz barības maisījumu.

Atļauts lietot apgalvojumus par barības optimizāciju un fizioloģisko nosacījumu uzturēšanu vai aizsardzību kopumā, izņemot tos, kas uzskaitīti Regulas 13. panta 3. punktā.

Visos gadījumos, kad apgalvojumā ir minēts(-i) vienas vai vairāku barības piedevu un/vai barības sastāvdaļu nosaukums(-i), ja vien nav runa par šīs piedevas vai sastāvdaļas neesamību barībā, attiecīgajā marķējuma sadaļā jānorāda konkrētās vielas(-u)/produkta(-u) nosaukums(-i) vai kopējais(-ie) daudzums(-i).

Ja lieto apgalvojumus, kas saistīti ar barībā esošu piedevu, tad vēlams lietot to apgalvojumu, kas saistīts ar visu funkcionālo grupu, kas norādīta regulā, ar kuru piedevas lietošana ir atļauta. Apgalvojumus, kas attiecas uz tādām barības piedevas funkcijām, kuras nav konkretizētas regulā, ar kuru piedevas lietošana ir atļauta, drīkst lietot, ja tie ir pienācīgi pamatoti. Tomēr nav atļauts lietot apgalvojumus, kas saistīti ar tādām funkcijām, kurām būtu vajadzīga konkrētam zīmolam paredzēta atļauja, ja vien konkrēto barības piedevu nav atļauts lietot šīm vajadzībām.

Apgalvojumi par nesabalansētu uzturu ir atļauti ar noteikumu, ka ar to nav saistīts kāds patoloģisks simptoms.

3. Apgalvojumu pamatošanas pamatprincipi

Šī dokumenta I B pielikumā ir sīkāki norādījumi par apgalvojuma pamatošanu. Pamatošanai pēc būtības var izmantot vienu vai vairākus turpmāk minētos elementus:

- pierādījumus, kas izriet no maisījuma sastāva;
- zinātnisko literatūru (speciālistu izvērtētus rakstus);
- zinātniskos atzinumus un pasaulē atzītu autoritāšu (piemēram, Eiropas Pārtikas nekaitīguma iestādes, Pārtikas un zāļu pārvaldes, par dzīvnieku barību/pārtiku atbildīgo valsts iestāžu) publikācijas;
- izpētes un attīstības izmēģinājumus, tostarp
  - o ārējos,
  - o iekšējos;
- ilgstošu un plaši atzītu lietošanu.

Apgalvojumā var būt norāde uz iepriekšminētajos avotos izdarītajiem secinājumiem, ja vien apgalvojums atbilst kritērijiem, kas norādīti izklāstītajā apgalvojuma aprakstā. Tas nozīmē, ka apgalvojumā – ja vien šādus apgalvojumus var verificēt un pamatot ar iepriekš minētajiem apgalvojumu pamatošanas līdzekļiem – var cita starpā būt šādi formulējumi:

- Veicina ēstgribu
- Palielina dzīvsvara pieaugumu dienā
- Uzlabo barības izmantošanu
- Veicina labāku olas dzeltenuma pigmentāciju

Pastiprina peristaltiku, veicinot gremošanas trakta motilitāti

---

4. Apgalvojumu veidi

Turpmāk tekstā apgalvojumi ir klasificēti, ņemot vērā to būtību. Praksē apgalvojumos var būt apvienoti vairāki no turpmāk uzskaitītajiem apgalvojumiem, no kuriem viens (primārais apgalvojums) ir tieši saistīts ar otro (sekundāro apgalvojumu).

Labs piemērs ir apgalvojums par metionīnu, kas spureklī nesadalās, tā rezultātā palielinot piena daudzumu un ietekmējot tā sastāvu (jo īpaši palielinot olbaltumvielu daudzumu pienā), kā arī uzlabojot aknu funkciju piena govīm, jo metionīnam ir svarīga nozīme tauku uzkrājumu samazināšanā un tas arī veicina efektīvāku atbrīvošanos no vielmaiņas atkritumproduktiem aknu darbības rezultātā.

Cits piemērs ir barības maisījuma daļiņu izmērs, jo rupjās daļiņas

- ietekmē mikrofluoru cūku gremošanas traktā, palīdzot augt laktobaktērijām;
- mājputniem no jauna aktivizē muskuļkuņģa darbību un ietekmē muskuļkuņģī un gremošanas traktā esošā satura pH līmeni;
- dara kuņģa saturu cietāku un rada labāku pH gradientu caur kuņģi, samazinot varbūtību, ka kuņģa saturs ar zemu pH līmeni saskarsies ar cūkas kuņģa gļotādas balto daļu.

4.1. Apgalvojumi par uzturvērtību un sastāvu

Šāda veida apgalvojumu mērķis ir pamatot to, kā kvantitātes un kvalitātes ziņā tiek apmierinātas vajadzības pēc pamata barības vielām (enerģētiskās vērtības, olbaltumvielām, vitamīniem, minerālvielām utt.), vai arī pamatot komponenti, kas barības maisījumā veic noteiktu funkciju neatkarīgi no tā, vai šī funkcija ir norādīta. Apgalvojumus par uzturvērtību un sastāvu var pamatot viens vai vairāki šādi faktori:

- kādas vielas (barības sastāvdaļas, piedevas, analītiskā komponenta) klātbūtne vai – gluži pretēji – neesamība.

Piemēri

- Satur / sniedz / ...avots / nodrošina / augsta [vielas nosaukums] koncentrācija / bagāts ar [vielas nosaukums] (piemēram, bikarbonātu, skābajiem sāļiem, lipotropiskajiem faktoriem, vitamīniem, mikroelementiem)
- Satur [vielas nosaukums], kas pielāgots [sugas nosaukums] barošanai
- Dabiskā veidā satur daudz [vielas nosaukums] (piemēram, betakarotīna)
- Bagātināts ar [vielas nosaukums] (piemēram, bikarbonātu, skābajiem sāļiem, lipotropiskajiem faktoriem, vitamīniem)
- Augsts [vielas nosaukums] saturs (piemēram, b enerģētiskā vērtība, omega 3, polinepiesātinātās taukskābes)
- Zems [vielas nosaukums] saturs (piemēram, šķiedrvielas, olbaltumvielas)
- ...
- barības maisījumā esoša barības piedeva/sastāvdaļa, kas maisījumā atrodas īpašā veidā, ir īpaši apstrādāta vai īpašas izcelsmes (šis apgalvojums bieži saistīts ar apgalvojumu par funkciju vai dzīvnieku pārraudzības sistēmu).

Piemēri

- Satur sagremojamu / brīvu / helāta formā/ apvalkotu / kas spureklī nesadalās / mikronizētus [vielas nosaukums] (piemēram, vitamīnus, minerālvielas, barības sastāvdaļas)
- Satur [īpašība] [vielas nosaukums] (piemēram, kontrolētu, no dārzeniem iegūtu, dabisku)
- ...

▪ Īpašs ražošanas process, kas uzlabo barības maisījuma kvalitāti (šis apgalvojums bieži saistīts ar apgalvojumu par konkrētu funkciju vai dzīvnieku pārraudzības sistēmu).

Piemēri

- Termiski apstrādāts
- Paplašināts
- Rupja maluma
- Granulēts
- ...

4.2. Apgalvojumi par funkcijām

Šie apgalvojumi ir saistīti ar īpašu ietekmi uz attiecīgām dzīvnieku fizioloģiskajām funkcijām (augšanu, attīstību utt.). Tie var attiekties uz konkrētu barības sastāvdaļu, piedevu vai komponentu neatkarīgi no tā, vai tā klātbūtne ir norādīta, kā arī uz barības maisījuma izskatu, piemēram, tā fizisko veidu (milti, drumstalas, daļiņu lielums utt.), vai konkrēto procesu, kam maisījums bijis pakļauts (termiskā apstrāde, granulācija)

▪ Uztur vai nostiprina dzīvnieku fizioloģiskās funkcijas vai ļauj tiem atgūt normālu fizioloģisko stāvokli. Šie apgalvojumi ir atšķirīgi no tiem, kas attiecas uz konkrēto atļauto barošanas mērķi.

Piemēri

- Nodrošina vajadzīgos elementus konkrētā audzēšanas posmā (laktācija, agrīnais posms, atšķiršanas posms, dēšanas posms, stimulēšanas posms)
- Uzlabo aknu funkciju
- Palielina kaulu blīvumu
- Palīdz saglabāt veselu tesmeni
- Regulē gremošanas trakta darbību/motilitāti
- Uzlabo/pozitīvi ietekmē dzīvnieku imunitāti
- Uzlabo konkrētu funkciju (augšanu sākuma posmā; kaulu, apspalvojuma augšanu)
- Veicina tauku rezervju mobilizāciju orgānos
- Veicina barības, dzeramā ūdens uzņemšanu
- Veicina gremošanu, instinktīvu tieksmi, ražību
- Veicina (gremošanas trakta, ādas) epitēlija atjaunošanos
- Veicina/atvieglo atnešanos, veicina dēšanu, atvieglo izšķilšanos
- Veicina (barības devas, tauku) asimilēšanos, sagremojamību, gremošanu
- Veicina tauku rezervju mobilizāciju orgānos un/vai to izmantošanu
- Uztur zarnu floras līdzsvaru (vaigu dobumā, spureklī, tievajā zarnā, divpadsmitpirkstu zarnā)
- Optimizē, orientē (fermentāciju spureklī)
- Apmierina vajadzības pēc ... (mikrofloras)
- Palielina asins daudzumu ... par ...
- Satur pievienotu(-as) aminoskābi(-es), kas ļauj samazināt kopējo olbaltumvielu koncentrāciju šajā barībā.

-
- Stiprina kaulus
  - Veicina pielāgošanos ... (precizēt) vai samazina ... (precizēt) ietekmi (piemēram, karstuma, aukstuma ietekmi)
  - Atvieglo, veicina, palīdz nodrošināt vieglu pielāgošanos pārmaiņu gadījumā (ja tiek mainīta barība, skābbarība, vide, novietne, klimats vai iestājas stress dzīvnieku skaita samazināšanās rezultātā)
  - Veicina kompensatorās augšanas vai dēšanas panākšanu
  - Veicina reproduktīvo ciklu atsākšanos
  - Stimulē vai uztur spurekļa darbību, uzlabo spurekļa līdzsvaru
  - Veicina atpūtu un tesmeņa involūciju
  - Uzlabo regulāru dzimumtieksmes izpaušanos, dzimumaktivitāti
  - Samazina agresivitāti, dominanci, kanibālismu
  - Uzlabo kvalitatīva jaunpiena veidošanu
  - ...
- Uzlabo dzīvnieku veselības un ražības rādītājus

Piemēri

- Stimulē, veicina, uzlabo augšanu
  - Satur [vielas nosaukums], kas uzlabo dzīvnieku augšanu
  - Veicina muskulatūras attīstību
  - Palielina piena ražošanu, piena sekrēciju (piemēram, sivēnmātēm)
  - Uzlabo dējību
  - Paaugstina mākslīgās apsēklošanas sekmīgumu
  - Uzlabo dzīvnieku grupas dzīvotspēju
  - ...
- Paaugstina barības maisījuma efektivitāti

Piemēri

- Palīdz samazināt barības izmantošanas ātrumu, samazina barības izmantošanas ātrumu, ņemot vērā...
- Paaugstina barības efektivitāti (barības izmantošanas ātrumu, slāpekļa aizturi)
- Satur fitāzi, kas paaugstina ar fitīnu saistītā fosfora sagremojamību un tādējādi uzlabo fosfora absorbciju
- Satur [vielas nosaukums], kas uzlabo to polisaharīdu sagremojamību, kas nav cietes polisaharīdi, un tādējādi paaugstina barības enerģētisko vērtību
- Satur [vielas nosaukums], tādējādi uzlabojot, piemēram, uzņemto šķiedrvielu noārdīšanos
- Satur [vielas nosaukums], kas samazina fekāliju viskozitāti
- ...

4.3. Apgalvojumi par dzīvnieku pārraudzības sistēmu

- Šie apgalvojumi attiecas uz barības maisījumu īpašo nozīmi videi izraisīto un sanitāro risku pārvaldībā vai pārtikas kvalitātes uzlabošanā (pigmentācija, selēns). Tie var attiekties uz konkrētu barības sastāvdaļu, piedevu vai komponentu neatkarīgi no tā, vai tā klātbūtne ir norādīta, kā arī uz barības maisījuma izskatu, piemēram, tā fizisko veidu (milti, drumstalas, daļiņu lielums utt.), vai konkrēto procesu, kam maisījums bijis pakļauts (termiskā apstrāde, granulācija).

-
- Samazina vides risku

Piemēri

- Palīdz uzlabot kūtsmēslu sastāvu, veicina sauso kūtsmēslu veidošanos
- Samazina amonjaka, metāna izdalīšanu
- Samazina fosfora, slāpekļa izdalīšanu
- Samazina smaku
- Paaugstina dzīvnieku labturību, konkurenci, dominanci, kustīgumu
- Satur "fitāzi", kas veicina ar fitīnu saistītā fosfora sagremojamību un tādējādi rada labvēlīgu ietekmi uz vidi
- Satur "fitāzi", kas samazina fosfora daudzumu vidē
- ...

- Samazina sanitārā riska faktoru

Piemēri

- Palīdz nodrošināt integrētu pārvaldību, kaitīgo organismu integrētu pārvaldību
  - Palīdz, veicina, uzlabo riska pārvaldību (konkrētā nelabvēlīgā sanitārā situācijā)
  - Palīdz nodrošināt integrētu pārvaldību elpošanas problēmu riska gadījumā
  - Satur [vielas nosaukums], kas palīdz kontrolēt mikotoksīnu ietekmi
  - ...
- Uzlabo dzīvnieku ražoto produktu (gaļas, olu, piena utt.) (uzturvērtības, organoleptisko, mikrobioloģisko īpašību utt.) kvalitāti

Piemēri

- Satur [vielas nosaukums], kas uzlabo dzīvnieku ražoto produktu kvalitāti
- Satur [vielas nosaukums], kas uzlabo/izceļ olu/gaļas krāsu
- Satur [vielas nosaukums], kas nodrošina viendabīgāku pārtikas produktu krāsu
- Samazina gaļas oksidēšanos
- Uzlabo garšu, dara mīkstāku
- Paaugstina olu čaumalas cietību
- Palielina olas svaru
- Vairo somatisko šūnu daudzumu pienā
- ...
- Tikai par kokcidiostatiem un histomonostatiem – palīdz novērst ... izraisītu kokcidiozi.
- ...

5. Apgalvojumi, kurus izmantot aizliegts

- Aizliegti ir šādi apgalvojumi:
  - apgalvojumi par barības optimizāciju un fizioloģisko nosacījumu uzturēšanu vai aizsardzību, kuros tieši izmantots formulējums "novērsīs, ārstēs vai izārstēs slimību";
  - apgalvojumi, kas norāda uz to, ka neatkarīgi no procesa barības maisījumam piemīt īpatnības vai tikai tam raksturīgas īpašības, kaut arī šīs īpašības ir kopīgas visiem līdzīga veida barības maisījumiem.
- Barības maisījuma iesaiņojuma marķējumā vai noformējumā nedrīkst būt apgalvojuma par to, ka
  - tas novērsīs, ārstēs vai izārstēs slimību, izņemot par kokcidiostatiem un histomonostatiem, par kuriem šādi apgalvojumi ir atļauti saskaņā ar Regulu (EK) Nr. 1831/2003; šis punkts

---

tomēr neattiecas uz apgalvojumiem par nesabalansētu uzturu, ar noteikumu, ka ar to nav saistīts kāds patoloģisks simptoms.

- tam ir īpašs barošanas mērķis, kā minēts Direktīvas 2008/38/EK paredzēto lietojumu sarakstā, ja vien nav izpildītas tajā noteiktās īpašās prasības.

- Nedrīkst lietot izteicienus ar vārdiem: deva, dozējums, izārstē, ārstē, līdzeklis pret, novērš, atvieglo, dziedē utt.

I B pielikums. Apgalvojumu pamatošana

1. Apgalvojuma pamatošana

- Par marķējumu atbildīgajai personai pēc kompetentās iestādes pieprasījuma jānodrošina apgalvojuma zinātnisks pamatojums, kas pieejams, laižot barības maisījumu tirgū. Plašāka informācija par pierādījumiem, kas jāsniedz atkarībā no apgalvojuma veida, ir pieejama šī pielikuma 2. sadaļā.
- Atkarībā no apgalvojuma veida pamatojumam var izmantot
  - pierādījumus, kas izriet no maisījuma sastāva;
  - zinātnisko literatūru (speciālistu izvērtētus rakstus);
  - zinātniskos atzinumus un pasaulē atzītu autoritāšu (piemēram, Eiropas Pārtikas nekaitīguma iestādes, Pārtikas un zāļu pārvaldes, par barību/pārtiku atbildīgo valsts iestāžu) publikācijas;
  - izpētes un attīstības izmēģinājumus, tostarp
    - ārējos,
    - iekšējos;
  - ilgstošu un plaši atzītu lietošanu.
- Apgalvojumos par barības maisījumiem, kas tieši neattiecas uz barības sastāvdaļām/piedevām vai to apvienojumiem, barības maisījumu specifiskajām īpašībām jābūt tuvām tām īpašībām, kas norādītas pamatojuma dokumentācijā.

2. Ieteicamie pierādījumi atkarībā no apgalvojuma veida

2.1. Vispārīgie principi

Apgalvojums var izrietēt no

- barības maisījuma fiziskās formas (milti, granulas utt.);
- īpaša procesa, kas izmantots barības maisījuma ražošanā (termiskā apstrāde, granulācija utt.), un/vai
- īpaša komponenta un/vai barības piedevas, un/vai barības sastāvdaļas, un vai to apvienojuma.
- Pierādījumu svarīgumam un attiecīgajam pamatojuma līmenim jābūt samērīgam ar apgalvoto ietekmi un tās pakāpi.
- Apgalvojums par barības maisījumā esošas barības piedevas funkciju nav jāpamato, ja attiecīgo barības piedevu ir atļauts izmantot šīs funkcijas nodrošināšanai un piedeva ir pievienota tādā daudzumā, kas ir pietiekams šīs funkcijas izpildei atbilstīgi tam, kā noteikts atļaujā par barības piedevu.
- Citos apstākļos jābūt apgalvojuma pamatojumam saskaņā ar turpmāko tabulu.

Apgalvojumi	Princips	Pamatojums		
		Sastāvs (daudzums)	Zinātnes atziņa (par fizioloģiju)	Zinātnes atziņa
Par uzturvērtību	ar/bez	X		
	process		X	
Par funkcijām	ir/nav	X	X	
			<i>ADD/NUT</i> (dokumentācija)	<i>FM/ADD/NUT</i> X
	process		X	
Par dzīvnieku pārraudzības sistēmu	nodrošina/nenodrošina	X	X	X
			<i>ADD/NUT</i> (dokumentācija)	<i>FM/ADD/NUT</i> X
	process		X	X

ADD --> barības piedevas
 FM --> barības sastāvdaļas
 NUT --> uzturviela

Sastāvs. Pierādījumi par sastāvu ir vajadzīgi tad, ja apgalvojums – neatkarīgi no tā veida – pamatojas uz kādas vielas klātbūtni/neesamību.

Zinātnes atziņa (par fizioloģiju). Zinātniski pierādījumi ir vajadzīgi, lai pamatotu tādu apgalvojumu, kas – neatkarīgi no tā veida – pamatojas uz dzīvniekā notiekošu fizioloģisku procesu.

Zinātnes atziņa. Zinātniski pierādījumi ir vajadzīgi, lai pamatotu tādu apgalvojumu, kurā – neatkarīgi no tā veida – ir norādīts uz dzīvnieku pārraudzību.

Piemērs.

Pieņemot, ka viela "XXX" ļauj labāk asimilēt slāpekli, tādējādi samazinot slāpekļa daudzumu kūtsmēslos, var paust šādus apgalvojumus:

- "Satur XX-" – apgalvojumi par uzturvērtību, kas pamatoti ar sastāvu;
- "Uzlabo slāpekļa asimilāciju" – apgalvojums par funkciju, kas pamatots ar sastāvu (jo norādīts uz pievienoto XXX) un zinātnisku dokumentāciju, kas pierāda, ka fizioloģiski XXX ļauj dzīvniekam labāk izmantot slāpekli;
- "Samazina slāpekļa ietekmi" – apgalvojumi par dzīvnieku pārraudzības sistēmu, kas pamatoti ar sastāvu (jo norādīts uz pievienoto XXX), zinātnisku dokumentāciju, kas pierāda, ka fizioloģiski XXX ļauj dzīvniekam labāk izmantot slāpekli, vai zinātnisku dokumentāciju, kas parāda, ka šādā veidā samazinās slāpekļa daudzums kūtsmēslos.

2.2. Īpašās prasības apgalvojumiem par sastāvu

- Apgalvojumiem par sastāvu, kas saistīti ar vielas/komponenta klātbūtni vai neesamību barībā, jāpamatojas uz barības maisījuma definētajām īpašībām.
- Apgalvojumus, kas attiecas uz vielas klātbūtni, var paust ar nosacījumu, ka līdzīga standarta barības maisījuma sastāvā konkrētās vielas parasti nav.

- Apgalvojumus, kas attiecas uz vielas neesamību, var paust ar nosacījumu, ka līdzīga standarta barības maisījuma sastāvā konkrētā viela parasti ir.

- Apgalvojumiem, kuri attiecas uz vielas daudzumu (t. i., "augsta... koncentrācija", "zema... koncentrācija", "satur..." "līdzsvarota..."), atsaucēs vērtībām, ko izmanto salīdzināšanai, – ja tādas ir pieejamas – vēlams izmantot ieteikumus (piemēram, par mikroelementiem vai vitamīniem), ko apstiprinājusi barības aprites ķēdes partnerorganizācija. Ja tādu nav, jāizmanto starptautiskie/Eiropas/valstu publiski pieejamie standarti vai zinātniskās publikācijas.

- Ja apgalvojumā ir norāde par "augstu...koncentrāciju", tad atsaucēs vērtībai izmanto atsaucēs ieteikumā minēto augstāko koncentrācijas līmeni, ja tāds ir pieejams. Ja apgalvojumā ir formulējums "satur...", tad barībā esošajam daudzumam jāatbilst vismaz atsaucēs ieteikumā minētajam minimālajam koncentrācijas līmenim, ja tāds ir pieejams. Citos gadījumos salīdzinošo apgalvojumu statistiskajam nozīmīgumam jābūt samērīgam ar apgalvojuma pakāpi. Ja koncentrācija tiek salīdzināta ar koncentrāciju standarta barības maisījumos, norādot uz samazinātu/palielinātu daudzumu, pamatojumam iesaka izmantot šādus procentuālos daudzumus:

- samazināta koncentrācija < 15 %;
- paaugstināta koncentrācija > 15 %.

Pamatojoties uz zinātniskajiem pierādījumiem, var izmantot citus procentuālos daudzumus.

- Ja apgalvojums ir saistīts ar īpašu procesu, kam bijusi pakļauta konkrēta barības sastāvdaļa vai barības piedeva, apgalvojuma pamatojumam var izmantot apstrādātās barības sastāvdaļas vai piedevas specifiskās īpašības (stabilitāti, pieejamību, aizsardzību pret sadalīšanos spureklī), pamatojoties uz piegādātāja sniegto informāciju. Jāuzsver, ka visos gadījumos, kad apstrādes process varētu ievērojami ietekmēt barībai pievienotās piedevas nekaitīgumu, var prasīt īpašu atļauju procesam, kuram attiecīgā barības piedeva bijusi pakļauta.

2.3. Īpašas prasības apgalvojumiem par funkcijām un dzīvnieku pārraudzības sistēmu

- Apgalvojumus par funkcijām un dzīvnieku pārraudzības sistēmu pamato ar tiešiem mērījumiem par apgalvoto ietekmi.

Turklāt apgalvojumus, kuri attiecas uz fizioloģiskajām funkcijām, var pamatot šādi:

- ar tiešiem ietekmes mērījumiem (hematoloģiskajiem vai bioķīmiskajiem asins parametriem, biomarkieriem, balto asinsķermenīšu aktivitāti *in vitro*, antioksidatīvajām īpašībām, reproduktīvo spēju zootehniskajiem parametriem utt.) vai
- ar netiešiem mērījumiem (piemēram, jaunu dzīvnieku mirstību vai saslimstību, lai pierādītu labāku imunitāti), vai
- ar saistību starp iedarbības veidu un apgalvoto ietekmi (iedarbības veids un vispārīgā literatūra par saistību starp iedarbības veidu un ietekmi).

- Nodrošinot pamatojumus apgalvojumiem par funkcijām un dzīvnieku pārraudzības sistēmu, jāņem vērā šādi pamatprincipi:

- ja apgalvojums ir saistīts ar barības piedevas klātbūtni barībā atbilstoši šīs piedevas funkcionālajai grupai un minimālajai ieteicamai devai, tad plašāks pamatojums nav nepieciešams;

▪ ja apgalvojums ir saistīts ar īpašas barības sastāvdaļas klātbūtni barībā, tad pamatojumu nodrošina piegādātājs;

○ apgalvojumus pamato ar zinātnisko informāciju, kas atrodama, piemēram, zinātniskajos žurnālos, zinātniskās pētniecības institūtu ziņojumos, izmēģinājumos reālos apstākļos ar kontrolgrupām. Ja ietekme izriet no iedarbības veida, tad šis iedarbības veids precīzi jāapraksta, pamatojoties uz izmēģinājumiem vai zinātniskajām atsaucēm;

○ izmēģinājumos jāgūst informācija par minimālo devu, kas izmantojama apgalvotās ietekmes panākšanai;

▪ ja apgalvojums ir saistīts ar īpašu barības maisījuma sastāvu, tad pamatojumu īpašajam barības sastāvam nodrošina, pamatojoties uz izmēģinājumiem reālos apstākļos – vislabāk, ja tajos ir arī kontrolgrupas, bet pamatojuma gūšanai var arī apsekot lopkopības uzņēmumus (ne mazāk par 2–3 lauku saimniecībām) un salīdzināt rezultātus ar iepriekš gūtajiem rezultātiem;

▪ apgalvojumiem, kuros ir norāde par potenciālu ietekmi, jāpamatojas vismaz uz vienu izmēģinājumu², kurā gūti vērā ņemami rezultāti (statistiskā nozīmīguma līmenim jābūt tādā pašam kā pamatprincipos par barības piedevām, t. i., $P < 0,05$ dzīvniekiem, kas nav atgremotāji, un $P < 0,1$ atgremotājdzīvniekiem) – šajā gadījumā apgalvojuma formulējums ir "var uzlabot...";

▪ apgalvojumiem, kuros ir norāde par gaidāmo ietekmi, jāpamatojas vismaz uz trim izmēģinājumiem, kuros gūti vērā ņemami rezultāti (statistiskā nozīmīguma līmenim jābūt tādā pašam kā pamatprincipos par barības piedevām, t. i., $P < 0,05$ dzīvniekiem, kas nav atgremotāji, un $P < 0,1$ atgremotājdzīvniekiem) – šajā gadījumā apgalvojuma formulējums ir "uzlabo...".

3. Pierādījumu dokumentācijas apkopošanas metodoloģija

3.1. Nosacījumi datu apstiprināšanas pētījuma veikšanai

• Pētījumam izvēlētie kritēriji ir skaidri identificēti un paskaidroti.

Piemēri. Vidējais dzīvsvara pieaugums dienā, tauku procents, piena daudzums litros, govju skaits ar piena šūnu koncentrāciju, dzīvotspēja, kaitīgo organismu skaits, placentas aiztures gadījumu skaits, klibo lopu, embriju skaits, bioķīmiskā seruma deva, īpašā bioķīmiskā mediatora deva utt.

• Pētījumam izvēlētos kritērijus var izmērīt, t. i., izteikt skaitļos un nošķirt (jā/nē utt.).

• Mērījumi tiek veikti ar atzītu ("zinātniski pamatotu") vai precīzi aprakstītu metodi (pieraksti par izslaukumiem, individuāla svēršana, kvalitatīvi vai kvantitatīvi koproloģiskie izmeklējumi, bioķīmiskās devas, liemeņu klasifikācija utt.).

• Jābūt pieejamam skaidram un detalizētam eksperimenta protokolam. Metodei, kas izmantota pētījuma pamatā esošo paraugu (orgānu, dzīvnieku, ganāmpulka utt.) izvēlei, ir jābūt aprakstītai.

• Skaidri norādīti tie elementi, kas pierāda, ka rezultātus neietekmē testēšanai izmantotās ierīces vai to iespējamās pielaiides (piemēram, paraugu reprezentativitāte, paraugu ņemšana izlases kārtā, kritēriju objektivitāte vai "aklais" kritērijs subjektīvo kritēriju izmantošanas gadījumā utt.).

---

² Izmēģinājums šajā gadījumā nozīmē informācijas avotu (piemēram, viena zinātniska publikācija).

-
- Nodrošināts informācijas statistiskās apstrādes (vidējo vērtību salīdzināšanas, biežuma analīzes utt.) un statistisko rezultātu (nozīmīguma līmenis utt.) interpretācijas apraksts. Pētījuma mērķis ir pierādīt pozitīvu iznākumu pietiekami lielā gadījumu skaitā, lai pamatotu attiecīgā produkta vai paņēmiena izmantošanu.
  - Ir skaidri definēta dokumentācijas pārvaldības sistēma, kurā, piemēram, noteikti dokumentu veidi, to validācija un sistematizācija utt., kā arī nodrošināta un reģistrēta visu pētījumam būtisko dokumentāro elementu izsekojamība.

3.2. Eksperimenta protokols

- Literatūra:
  - Rokasgrāmatas un ziņojumi, ko nodrošina zinātniskie un tehniskie references centri, tehniskie institūti, lauksaimniecības palāta utt.
  - Zinātniskie atzinumi no valstu pārtikas nekaitīguma iestādēm, Eiropas Pārtikas nekaitīguma iestādes utt., un šo iestāžu publikācijas
  - Atzītu zinātnieku publikācijas utt.
  - Zinātniskie žurnāli
  - Starptautisko kongresu materiāli
- Lopkopības uzņēmumu apsekojums:
  - Apsekojumi reālos apstākļos bez kontrolgrupām, kurā dokumentēti rezultāti un/vai biežums pietiekami lielā lopkopības uzņēmumu vai dzīvnieku skaitā, kas ļauj šos rezultātus uzskatīt par statistiski nozīmīgiem
  - Šos apsekojumus var salīdzināt ar reģionam raksturīgajām vidējām vērtībām tikpat ilgos laikposmos, ar paredzamajām vērtībām vai vidējām vērtībām iepriekšējos laikposmos; tos var arī analizēt statistiski
- Pārbaudes reālos apstākļos ar kontrolgrupu:
  - Klasisks salīdzinājums starp kontrolgrupu un izpētes grupu ar replikāciju vai bez tās
  - Paraugu veidošana saskaņā ar objektīviem kritērijiem; analīzes kritēriju noteikšana
  - Atbilstoša statistiskā analīze (vidējo vērtību salīdzināšana utt.) ar statistiski nozīmīgiem rezultātiem
- Testi valsts vai privātos eksperimentālos pētījumu centros
  - *In vitro* vai *in vivo* eksperimenti; zinātniski pētnieciskajā centrā jāievēro vismaz tie noteikumi, kas noteikti reālo apstākļu pārbaudēm un apsekojumiem, ņemot vērā to, ka šie noteikumi parasti ir iekļauti šī centra instrukcijās un labas prakses aprakstā
  - Atbilstoša statistiskā analīze (vidējo vērtību salīdzināšana utt.) ar statistiski nozīmīgiem rezultātiem
- Ziņojums:
  - Literatūras analīze un veikto testu rezultāti vienmēr jāatspoguļo ziņojumā
  - Apsekojumu vai testu gadījumā ziņojumā jābūt ne mazāk kā 6 nodaļām:
    - o 1. nodaļa. Ievads (pētījuma priekšmets, konteksts, vispārīgas ziņas)
    - o 2. nodaļa. Materiāli un metodes
    - o 3. nodaļa. Dokumentētie rezultāti
    - o 4. nodaļa. Rezultātu analīze un apspriešana
    - o 5. nodaļa. Secinājumi
    - o 6. nodaļa. Literatūra

-
- Jānorāda par pētījumu atbildīgā persona un pētnieku grupa, kuras dalībniekiem ir atbilstoša profesionālā kvalifikācija.
  - Ziņojumu un pamatdatus saglabā, un tie ir pieejami kontroles iestādēm.

II PIELIKUMS. KOPSAVILKUMA TABULA PAR DATIEM, KAS JĀNORĀDA MARKĒJUMĀ

Turpmāk tekstā ir tabula ar informāciju, kas jānorāda vai ko var norādīt marķējumā. Marķējumā jānodrošina visa prasītā obligātā informācija (izņemot informāciju, kas jāsniedz pēc pircēja pieprasījuma). To informāciju, kas nav minēta produkta marķējumā, pircējam nodod ar citu līdzekļu starpniecību. Informāciju, ko pircējam nodrošina pēc pieprasījuma, var darīt zināmu, izmantojot jebkurus citus saziņas līdzekļus.

Informācija marķējumā (vai pavaddokumentā nefasēta produkta piegādes gadījumā)	Obligātā informācija	Pēc izvēles sniegtā informācija
Izsekojamībai vajadzīgā informācija		
Tirdzniecības nosaukums		X
Barības maisījuma veids	X	
Barības aprītē iesaistītā uzņēmuma nosaukums un adrese	X	
Par marķējumu atbildīgā barības aprītē iesaistītā uzņēmuma apstiprinājuma numurs	X	
Barības aprītē iesaistītā uzņēmuma nosaukums un adrese vai barības aprītē iesaistītā uzņēmuma/ražotāja apstiprinājuma vai identifikācijas numurs	X	
Sērijas vai partijas numurs	X	
Neto daudzums	X	
Lietošanas pamācības		
Vispārīgā lietošanas pamācība	X	
Dzīvnieku mērķsugas vai mērķkategorijas	X	
Ierobežojumi konkrētām sugām	X	
Derīguma termiņš	X	
Barības maisījuma specifikācijas		
Barības sastāvdaļas dilstošā secībā pēc svara	X	
Atsevišķu īpaši uzsvērtu barības sastāvdaļu procentuālais daudzums	X	
Pēc izvēles norādītu barības sastāvdaļu procentuālais daudzums		X
Konkrētas barības piedevas (nosaukums, pievienotais daudzums, identifikācijas numurs un funkcionālās grupas nosaukums)	X	
Atsevišķas īpaši uzsvērtas barības sastāvdaļas (nosaukums, pievienotais daudzums)	X	

Informācija marķējumā (vai pavaddokumentā nefasēta produkta piegādes gadījumā)	Obligātā informācija	Pēc izvēles sniegtā informācija
Citas barības piedevas, kas norādītas pēc izvēles (nosaukums un/vai pievienotais daudzums, un/vai identifikācijas numurs un/vai funkcionālā grupa vai kategorija)		X
Citas barības piedevas, kas norādītas pēc pircēja pieprasījuma (nosaukums, identifikācijas numurs un funkcionālās grupas vai kategorijas nosaukums)		
Obligātie uzturkomponenti	X	
Papildu informācija par komponentiem		X
Apgalvojumi		X

III PIELIKUMS. LABĀKĀS PRAKSES IETEIKUMI MARĶĒJUMA SALASĀMĪBAI³

	Ieteicams	Ievērot piesardzību	Vēlams izvairīties
Izvietojums	<ul style="list-style-type: none"> ~ Virsraksti – skaidri, īsi un konsekventi lietoti ~ Virsrakstu atšķiršanai izmantot treknrakstu un/vai lielos burtus ~ Ja vietas ir pietiekami daudz, saderīgu informāciju grupēt vienkopus ~ Vajadzības gadījumā atšķirīgu informāciju citu no citas atdalīt ar ierāmējumiem ~ Teksta sākums un izlīdzināšana – kreisajā malā 	<ul style="list-style-type: none"> ~ Plaša lielo burtu un pasvītrojumu lietošana ~ Teksts nevis blokos, bet citā formā ~ Teksta aplauzums ~ Teksta centrēšana ~ Teksta izlīdzināšana labajā malā 	<ul style="list-style-type: none"> ~ Pārāk biežs defises lietojums ~ Teksta bloki bez virsrakstiem, nosaukumiem vai atdalījuma ~ Liels teksta apjoms, bet katrā rindā tikai pa vienam vai diviem vārdiem ~ Informācijas izkārtojums apļos ~ Pārāk daudz vai pārāk sarežģīti simboli
Fonts, krāsa un kontrastainība	<ul style="list-style-type: none"> ~ Burtu augstums (x augstums) 1 mm vai vairāk ~ Pietiekami daudz vietas starp rakstzīmēm; ~ Attālumu starp rindām 120 % no fonta lieluma ~ Viegli lasāmi (bezserifa) fonti ~ Burtveidols, kas paredzēts mazizmēra fontam ~ Labi kontrastējošas krāsas 	<ul style="list-style-type: none"> ~ Burtu augstums (x augstums) mazāks par 1 mm ~ Attālums starp rindām mazāks par 120 % no fonta lieluma ~ kursīvā ~ Serifa burtveidols ~ Stilizēti, izrotāti, dekoratīvi fonti ~ Vāji kontrastējoši krāsas toņi, ēnojums, 3D efekti, ūdenszīmes un neviendabīgs fons ~ Ja iesaiņojums ir caurspīdīgs, jābūt labam kontrastam ar produktu, uz kura fona burtiem jābūt redzamiem 	<ul style="list-style-type: none"> ~ Rakstzīmes, kas sablīvētas vairāk nekā par 1 pt ~ Attālums starp rindām par 0,5 pt mazāks nekā fonta lielums ~ Līdzīgas krāsu gammas krāsas – gaiši burti uz gaišas krāsas fona vai tumši burti uz tumša fona
Iesaiņojums/apdruka	<ul style="list-style-type: none"> ~ Augstas kvalitātes apdruka 	<ul style="list-style-type: none"> ~ Apdruka uz deformācijai pakļautām zonām ~ Apdruka sakausējuma vietās; ~ Apdruka uz elastīga plastikāta iesaiņojuma ~ Apdruka uz 	<ul style="list-style-type: none"> ~ Marķējuma informācija, kas drukāta uz liektām virsmām ~ Marķējums izvietots tādās iesaiņojuma zonās, kuras nav tieši redzamas

³ Izmantots *CIAA* (Eiropas Pārtikas un dzērienu konfederācijas) kopsavilkuma tabulas princips

---

		metāliskām un spīdīgām virsmām	~ Marķējums atrodas vietā, kur to var izlasīt, tikai sabojājot iesaiņojumu
--	--	-----------------------------------	---

IV PIELIKUMS. IETEIKUMI PAR SAĪSINĀTO NOSAUKUMU IZMANTOŠANU MARĶĒJUMĀ, KURĀ IEKĻAUTA AR BARĪBAS PIEDEVĀM SAISTĪTA INFORMĀCIJA

1. Funkcionālās grupas

Ieteicams izmantot šādus saīsinātos nosaukumus attiecīgajām piedevu kategorijām.

1.1. Tehnoloģiskās piedevas

Funkcionālā grupa	Apakšklase	Saīsinātais nosaukums
a	Konservanti – vielas vai mikroorganismi, kas aizsargā barību pret mikroorganismu vai to metabolītu radītu bojāšanos.	Konservanti.
b	Antioksidanti – vielas, kas paīdzina barības un barības sastāvdaļu glabāšanas laiku, aizsargājot tās pret oksidācijas radītu bojāšanos.	Antioksidanti
c	Emulgatori – vielas, kas ļauj izveidot vai saglabāt divu vai vairāku nesajaucamu barības vielu homogēnu maisījumu.	Emulgatori
d	Stabilizatori – vielas, kas ļauj saglabāt nemainīgu barības fizikāli ķīmisko stāvokli.	Stabilizatori
e	Biezinātāji – vielas, kas palielina barības viskozitāti.	Biezinātāji
f	Recinātāji – vielas, kas barībai piešķir želejveida konsistenci.	Recinātāji
g	Saistvielas – vielas, kas pastiprina barības daļiņu salipšanu.	Saistvielas
h	Radionuklīdu piesārņojuma kontroles vielas – vielas, kas slāpē radionuklīdu absorbciju vai veicina to izdalīšanu;	Radionuklīdu kontroles vielas
i	Pretsalīpes vielas – vielas, kas mazina barības daļiņu salipšanu;	Pretsalīpes vielas
j	Skābuma regulētāji – vielas, kas regulē barības pH;	Skābuma regulētāji
k	Skābbarības piedevas – vielas, to skaitā fermenti vai mikroorganismi, kas paredzēti iekļaušanai barībā, lai uzlabotu skābbarības ražošanu;	Skābbarības piedevas.
l	Denaturanti – vielas, kas, ja tās izmanto pārstrādātas barības ražošanā, ļauj identificēt īpašu pārtikas vai barības sastāvdaļu izcelsmi.	Denaturanti
m	Mikotoksīnu piesārņojuma samazinātājas vielas – vielas, kas var nomākt vai samazināt barībā esošo mikotoksīnu absorbciju, veicināt to izdalīšanos vai mainīt to darbības veidu.	Mikotoksīnu kontroles vielas

1.2. Organoleptiskās piedevas

Funkcionālā grupa	Apakšklase	Saīsinātais nosaukums
a	Krāsvielas –	Krāsvielas
	- vielas, kas barībai dod krāsu vai to atjauno	Krāsvielas
	- vielas, kas, ja tiek izbarotas dzīvniekiem, piešķir krāsu dzīvnieku izcelsmes pārtikai	Krāsvielas
	- vielas, kas labvēlīgi ietekmē dekoratīvo zivju vai putnu krāsu	Krāsvielas
b	Aromatizējošas sastāvdaļas – vielas, kuru iekļaušana barībā pastiprina tās smaržu vai garšu	Aromatizētāji

1.3. Uzturfizioloģiskās piedevas

Funkcionālā grupa	Apakšklase	Saīsinātais nosaukums
a	Vitamīni, provitamīni un noteiktas ķīmiskas vielas ar tiem līdzīgu iedarbību	Vitamīni
b	Mikroelementu maisījumi	Mikroelementi
c	Aminoskābes, to sāļi un analogi	Aminoskābes
d	Urīnviela un tās atvasinājumi	Urīnviela

1.4. Zootehniskās piedevas

Funkcionālā grupa	Apakšklase	Saīsinātais nosaukums
a	Gremošanas veicinātāji – vielas, kas, ja tiek izbarotas dzīvniekiem, uzlabo barības sagremojamību, iedarbojoties uz noteiktām barības sastāvdaļām	Gremošanas veicinātāji
b	Zarnu floras stabilizatori – mikroorganismi vai citas vielas ar noteiktu ķīmisku sastāvu, kas, ja tiek izbarotas dzīvniekiem, labvēlīgi ietekmē zarnu floru	Zarnu floras stabilizatori
c	Vielas, kas labvēlīgi ietekmē vidi	Zootehniskās piedevas
d	Citas zootehniskās piedevas	Zootehniskās piedevas

1.5. Kokcidiostati un citas medicīniskas vielas

Funkcionālā grupa	Apakšklase	Saīsinātais nosaukums
a	Kokcidiostati un citas medicīniskas vielas	Kokcidiostati

2. Lopbarības piedevu nosaukumi

- Ieteicams, lai par marķējumu atbildīgā persona salasāmības labad lietu saīsinātos nosaukumus, tostarp attiecīgos gadījumos tirdzniecības nosaukumus tām piedevām, kurām ir gari nosaukumi, piemēram, dažiem fermentiem un mikroorganismiem.
- Šīm personām jānodrošina, lai saīsinātajā nosaukumā būtu ievēroti vispārīgie marķēšanas principi un tas būtu saprotams pircējam, kurš pēc barības piedevas saīsinātā nosaukuma varētu noteikt attiecīgās piedevas pilno nosaukumu.
- Viena no iespējām noskaidrot piedevas pilno nosaukumu ir sameklēt to barības piedevu reģistrā (Barības piedevu Kopienas reģistrā) pēc attiecīgās piedevas identifikācijas numura. Otra iespēja – pēc pircēja pieprasījuma saņemt šo informāciju no personas, kas atbildīga par marķējumu.

Saīsināto nosaukumu piemēri

Identifikācijas numurs	Pilnais nosaukums	Iespējamie saīsinātie nosaukumi
Zootehniskās piedevas – gremošanas veicinātāji		
4a1600	<i>Aspergillus niger</i> ražotā 3-fitāze (CBS 101.672)	4a1600 fitāze
4a1640	6-fitāze/ EC 3.1.3.26., ko ražo <i>Schizosaccharomyces pombe</i> (ATCC 5233)	4a1600 fitāze
Zootehniskās piedevas – zarnu floras stabilizatori		
4b1820	<i>Bacillus subtilis</i> C-3102 (DSM 15544) (<i>Calsporin</i>)	4b1820 <i>Bacillus subtilis</i> 4b1820 <i>B. Subtilis Calsporin</i>
4b1821	<i>Bacillus subtilis</i> DSM 17299 (O35)	4b1821 <i>Bacillus subtilis</i>
4b1823	<i>Bacillus subtilis</i> ATCC PTA-6737	4b1823 <i>Bacillus subtilis</i>
Zootehniskās piedevas – fermenti		
E 1600	3-fitāze/EC 3.1.3.8, ko ražo <i>Aspergillus niger</i> (CBS 114.94)	E 1600 fitāze
E 1626	Endo-1,4-betaksilanāzes preparāts/EC 3.2.1.8., ko ražo <i>Trichoderma longibrachiatum</i> (ATCC 2105) un subtilizīns/ EC 3.4.21.62., ko ražo <i>Bacillus subtilis</i> (ATCC 2107)	Ar apakšnosaukumu – fermenti - E 1626, endo-1,4-beta-ksilanāze, subtilizīns
E 1628	endo-1,4-beta-ksilanāze/EC 3.2.1.8/, ko ražo <i>Trichoderma longibrachiatum</i> (ATCC 2105)	E 1628 endo-1,4-beta-ksilanāze E 1628 ksilanāze
Citas zootehniskās piedevas –		
4b210	Benzoskābe (<i>VevoVitall</i>)	4b210 benzoskābe 4b210 benzoskābe (<i>VevoVitall</i>)
4d800	Kālija diformiāts (<i>Formi LHS</i>)	4d800 Kālija diformiāts (<i>Formi LHS</i>)
Uzturfizioloģiskās piedevas – vitamīni		
3a670a	D vitamīns / 25- hidroksiholkalciferola stabilizēta forma, CAS numurs 63283-36-3	D vitamīns(3a670a / 25-Hy-D)

E 300	C vitamīns /L-askorbīnskābe	E 300 C vitamīns E 300 L-askorbīnskābe
Uzturfizioloģiskās piedevas – mikroelementi		
E 1	Dzelzs – Fe, dzelzs sulfāts, heptahidrāts	Dzelzs – Fe (E 1), dzelzs sulfāts, heptahidrāts Dzelzs – Fe (E 1), dzelzs sulfāts
E 1	Dzelzs – Fe, Aminoskābju dzelzs helāti, hidrāts	Dzelzs – Fe (E 1), aminoskābju dzelzs helāti Dzelzs – Fe (E 1), aminoskābju helāti
E 1	Dzelzs – Fe, glicīna dzelzs helāti, hidrāts	Dzelzs – Fe (E 1), glicīna dzelzs helāti Dzelzs – Fe (E 1), glicīna helāti
E 8	Selēns – Se, nātrija selenīts	Selēns – Se (E 8), nātrija selenīts
3b8.10	<i>Saccharomyces cerevisiae</i> CNCM I-3060 ražotā selēna bioloģiskā forma (dezaktivēts selenizēts raugs)	Selēns – Se, bioloģiskais (3b8.10)
Uzturfizioloģiskās piedevas – aminoskābes		
3.2.3	Lizīna/ L-lizīna monohlorīds, tehniski tīrs	L-lizīna monohlorīds (3.2.3.) L-lizīns (3.2.3.)
3.2.5.	Lizīna/L-lizīna sulfāts, ko ražo fermentācijas procesā ar <i>Corynebacterium glutamicum</i>	L-lizīna sulfāts (3.2.5.) L-lizīns (3.2.5.)
3.1.1.	Metionīns/ DL-metionīns, tehniski tīrs	DL-metionīns (3.1.1.)
3.1.6.	Metionīns/metionīna hidroksilanalogs	Metionīna hidroksilanalogs (3.1.6.)
Kokcidiostati – broļiem (ievērot – piemēro zīmolam piešķirto atļauju)		
E 766	Salinomicīna nātrija sāls 120 g/kg (<i>Sacox</i> 120 mikrogranulās)	Salinomicīna nātrija sāls (E 766) <i>Sacox</i> 120 mikrogranulās
E 766	Salinomicīna nātrija sāls 120 g/kg (<i>Sacox</i> 120)	Salinomicīna nātrija sāls (E 766) <i>Salinomax</i> 120G
E 766	Salinomicīna nātrija sāls 120 g/kg (<i>Kokcisan</i> 120G)	Salinomicīna nātrija sāls (E 766) <i>Kokcisan</i> 120G
E 771	Diklaurils 0,5 g/100 g (<i>Clinacox</i> 0,5% premikss)	Diklaurils (E 771), <i>Clinacox</i>

V PIELIKUMS. NORĀDĪJUMI PAR PIENĀKUMU PĒC PIRCĒJA PIEPRASĪJUMA DARĪT ZINĀMU INFORMĀCIJU PAR KVANTITATĪVO SASTĀVU

Regulas (EK) Nr. 767/2009 17. panta 2. punkta b) apakšpunktā ir paredzēts, ka:

"Ja produktīviem dzīvniekiem paredzētā barības maisījumā iekļauto barības sastāvdaļu svara procentuālā daļa nav norādīta marķējumā, tad ražotājs, neskarot Direktīvu 2004/48/EK, pircējam pēc pieprasījuma nodrošina informāciju par kvantitatīvo sastāvu +/- 15 % diapazonā no vērtības atbilstīgi barības sastāvam".

Regulas 17. panta 2. punkta b) apakšpunkta noteikumu mērķis ir panākt, lai tiktu pietiekami aizsargāta barības ražotāju zinātība un lauksaimniekiem būtu pieejama vērtīga un jēgpilna informācija par produkta sastāvu. Turpmāk minētie norādījumi paredzēti, lai barības apritē iesaistītajiem uzņēmumiem palīdzētu izprast, kā šis pants īstenojams praksē, ar mērķi pēc iespējas izvairīties no vajadzības vērsties šķīrējtiesā un/vai izmantot tiesiskās aizsardzības iespējas valstu tiesās, ņemot vērā Direktīvu 2004/48/EK.

ES lopkopju un lauksaimnieku kooperatīvu un barības maisījumu ražotāju pārstāvji uzskata, ka privātajam sektoram uz līgumiska pamata būtu jādod izvēles brīvība, pieņemot turpmākus lēmumus par to, ar kādiem nosacījumiem un kādā veidā barības maisījumu pircējiem jādara zināma plašāka informācija par barības sastāvu.

Tāpēc šajā pielikumā nav paredzēts izklāstīt visas iespējamās praktiskās situācijas, kurās ikdienā var nonākt barības apritē iesaistītie uzņēmumi, bet gan noteikt prasību minimumu, kas jāievēro, lai atvieglotu šādu juridisko prasību īstenošanu valsts līmenī.

• Kad šāda informācija jādara zināma?

Informāciju par kvantitatīvo saturu, kas jāsniedz pēc pircēja pieprasījuma, principā var pieprasīt tikai pēc tam, kad barības maisījums pircējam ir piegādāts. Tomēr šādu informāciju drīkst nosūtīt arī pirms piegādes vai piegādes laikā, pamatojoties uz ieinteresēto pušu brīvprātīgu vienošanos saskaņā ar parasto tirdzniecības praksi.

• Kura persona un kam dara šo informāciju zināmu?

Ja līgumā starp ieinteresētajām pusēm nav noteikts citādi, informāciju par kvantitatīvo sastāvu nosūta vai nu par marķējumu atbildīgā persona, vai tā persona, kas barības maisījumu pārdevusi pircējam. Tāpēc persona, kurai tiek izvirzītas pretenzijas, var nebūt produkta faktiskais "lietotājs". Ja pircējs faktiski ir "mazumtirgotājs", informācija jāsniedz tikai pēc tam, kad starp ražotāju un mazumtirgotāju noslēgta rakstiska vienošanās.

• Kāda informācija jādara zināma pircējam?

Neskarot Direktīvas 2004/48/EK noteikumus par intelektuālā īpašuma tiesību ievērošanas nodrošināšanu, pircējam pēc pieprasījuma ir jādara zināma informācija par kvantitatīvo sastāvu +/- 15 % diapazonā no vērtības atbilstīgi barības maisījuma sastāvam. Turklāt barības ražotāja intelektuālais īpašums un zinātība var jo īpaši attiekties uz sastāvdaļām, kuru daļa produktā ir mazāka par 5 %. Tāpēc barības sastāvdaļas, kuru daļa maisījumā ir mazāka par 5 %, nav jādara zināmas pircējam, ja šādu mikrosastāvdaļu izpaušanas rezultātā tiktu pārkāptas ražotāju intelektuālā īpašuma tiesības un/vai pakļauta riskam zinātība.

-
- Kā šī informācija jādara zināma pircējam?

Tas, kādā veidā informācija par kvantitatīvo saturu jāsniedz pircējam, ir ieinteresēto pušu ziņā.